

31991Q0530

L 136/1

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

30.5.1991

Kodukorra konsolideeritud versioon
(2003/C 193/02)
EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMISE ASTME KOHTU KODUKORD, 2. MAI 1991
(EÜT L 136, 30. mai 1991; parandus EÜT L 317, 19.11.1991, lk 34)

koos muudatustega:

- 1) 15.9.1994 (EÜT L 249, 24.9.1994, lk 17)
- 2) 17.2.1995 (EÜT L 44, 28.2.1995, lk 64)
- 3) 6.7.1995 (EÜT L 172, 22.7.1995, lk 3)
- 4) 12.3.1997 (EÜT L 103, 19.4.1997; parandus EÜT L 351, 23.12.1997, lk 72)
- 5) 17.5.1999 (EÜT L 135, 29.5.1999, lk 92)
- 6) 6.12.2000 (EÜT L 322, 19.12.2000, lk 4)
- 7) 21.5.2003 (ELT L 147, 14.6.2003, lk 22)
- 8) 19.4.2004 (ELT L 132, 29.4.2004, lk 3)
- 9) 21.4.2004 (ELT L 127, 29.4.2004, lk 108)

EELSÄTTED

Artikkel 1 (2) (7)

Käesolevas kodukorras kasutatakse järgmisi mõisteid:

- *EÜ asutamisleping* – Euroopa Ühenduse asutamisleping,
- *Euratori asutamisleping* – Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamisleping,
- *Euroopa Kohtu põhikiri* – protokoll Euroopa Kohtu põhikirja kohta,
- *EMP leping* – Euroopa Majanduspiirkonna leping.

Käesoleva kodukorra tähenduses on:

- *institutsioonid* – ühenduste institutsioonid ja asutused, mis on loodud asutamislepingutega või nende rakendamiseks vastuvõetud õigusaktiga ning mis võivad olla poolteks Esimese Astme Kohtus,
- *EFTA järelevalveamet* – EMP lepingus nimetatud järelevalveamet.

I JAOTIS

ESIMESE ASTME KOHTU KORRALDUS

1. peatükk

Artikkel 5 (6)

ESIMESE ASTME KOHTU PRESIDENT JA LIIKMED

Artikkel 2

1. Kõik Esimese Astme Kohtu liikmed täidavad reeglina kohtuniku ülesandeid.

Esimese Astme Kohtu liikmeid nimetatakse edaspidi käesolevas tekstis kohtunikeks.

2. Iga kohtunik, välja arvatud kohtu president, võib artiklites 17–19 kirjeldatud asjaoludel täita teatava kohtuasja kohtujuristi ülesandeid.

Käesolevas kodukorras kohtujuristi puudutavaid sätteid kohaldatakse üksnes juhtudel, kui kohtunik on määratud kohtujuristik.

Artikkel 3

Kohtuniku ametiaeg algab tema ametisse nimetamise aktis sätestatud kuupäeval. Kui kuupäeva ei ole märgitud, algab ametiaeg ametisse nimetamise akti andmise kuupäeval.

Artikkel 4

1. Enne oma kohustuste täitmisele asumist annab kohtunik Euroopa Ühenduste Kohtu ees järgmise vande:

“Töotan täita oma kohustusi erapooletult ja kohusetundlikult; töotan hoida kohtu nõupidamiste saladust.”

2. Vahetult pärast vande andmist kirjutab kohtunik alla avaldusele, millega ta pühalikult kohustub nii ametiaja jooksul kui ka pärast selle lõppemist täitma sellest ametist tulenevaid kohustusi ning eriti oma kohustust käituda ausalt ja diskreetselt, kui talle pärast ametist lahkumist pakutakse teatavaid ametikohti või soodustusi.

Kui Euroopa Kohtul palutakse pärast Esimese Astme Kohtuga konsulteerimist otsustada, kas Esimese Astme Kohtu kohtunik endiselt vastab nõutavatele tingimustele või täidab oma ametist tulenevaid kohustusi, palub Esimese Astme Kohtu president asjaomasel kohtunikul esitada oma seisukohad Esimese Astme Kohtu kinnisel nõupidamisel ilma kohtusekretäri kohalolekuta.

Esimese Astme Kohus peab oma arvamust põhjendama.

Arvamust, et Esimese Astme Kohtu kohtunik ei vasta enam nõutavatele tingimustele või ei täida oma ametist tulenevaid kohustusi, peab toetama Esimese Astme Kohtu kohtunike enamuse. Euroopa Kohtule teatatakse hääletamise tulemused.

Hääletamine on salajane; asjassepuutuv kohtunik hääletamises ei osale.

Artikkel 6

Kohtunikud, välja arvatud Esimese Astme Kohtu president ja kodade esimehed, järjestuvad vastavalt oma ametis oldud ajale.

Võrdse ametis oldud aja korral määratakse järjestus vanuse alusel.

Ametiaja lõppemisel säilitavad uueks ametiajaks tagasi nimetatud kohtunikud oma järjestuse.

Artikkel 7 (2) (6) (7)

1. Kohtunikud valivad endi seast viivitamata pärast EÜ asutamislepingu artiklis 225 ja Euratomi asutamislepingu artiklis 140a sätestatud osalist asendamist kolmeks aastaks Esimese Astme Kohtu presidendi.

2. Kui Esimese Astme Kohtu presidendi ametikoht vabaneb enne ettenähtud ametiaja lõppemist, valib Esimese Astme Kohus ülejäänud ametiajaks asendaja.

3. Käesolevas artiklis ettenähtud valimistel on hääletamine salajane. Valituks osutub absoluutse häälteenamuse saanud kohtunik. Kui ükski kohtunik ei saa absoluutset häälteenamust, korraldatakse teine hääletusvoor ja valituks osutub kõige enam hääli saanud kohtunik. Kui kaks või enam kohtuniku saavad võrdse arvu hääli, loetakse valituks neist vanim.

Artikkel 8 (7)

Esimese Astme Kohtu president juhib Esimese Astme Kohtu tegevust ja talitust, ta on täiskogu istungite ja nõupidamiste eesistuja.

Esimese Astme Kohtu president on kohtu suurkoja eesistuja.

Kui Esimese Astme Kohtu president määratakse kolmest või viiest kohtunikust koosnevasse kotta, on ta kõnealuse koja eesistuja.

Artikkel 9

Esimese Astme Kohtu presidendi äraolekul või kui tal esineb takistus või kui presidendi ametikoht on täitmata, täidab presidendi ametikohustusi üks koja esimeestest, kes määratakse vastavalt käesoleva kodukorra artiklis 6 sätestatud järjestusele.

Kui Esimese Astme Kohtu presidendil ja kodade esimeestel esineb samaaegselt takistus või kui nende ametikohad on korraga täitmata, täidab presidendi ametikohustusi üks ülejäänud kohtunikest, kes määratakse vastavalt käesoleva kodukorra artiklis 6 sätestatud järjestusele.

2. peatükk

KODADE MOODUSTAMINE NING ETTEKANDJA-KOHTUNIKE JA KOHTUJURISTIDE MÄÄRAMINE

Artikkel 10 (7)

1. Esimese Astme Kohus moodustab kolmest ja viiest kohtunikust koosnevad kojad ja kolmeteistkümnest kohtunikust koosneva suurkoja ja määrab nendesse kohtunikud.

2. Käesolevale artiklile vastav otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 11 (5) (7)

1. Esimese Astme Kohtu menetluses olevaid kohtuasju lahendatakse artikli 10 kohaselt moodustatud kolmest või viiest kohtunikust koosnevates kodades.

Artiklites 14, 51, 106, 118, 124, 127 ja 129 sätestatud tingimustel võidakse kohtuasju arutada Esimese Astme Kohtu täiskogu või kohtu suurkoja istungitel.

Kohtuasju võib arutada ainukohtunik, kui need on talle delegeeritud artiklites 14 ja 51 sätestatud tingimustel või need on talle määratud artikli 124, artikli 127 lõike 1 või artikli 129 lõike 2 kohaselt.

2. Ühele kojale määratud või delegeeritud kohtuasjade puhul tähendab käesolevas kodukorras kasutatud termin "Esimese Astme Kohus" eelmainitud koda. Ainukohtunikule määratud kohtuasjade puhul tähendab "Esimese Astme Kohus" käesolevas kodukorras nimetatud kohtuniku.

Artikkel 12 (1) (7)

Esimese Astme Kohus kehtestab kriteeriumid, mille alusel jaotatakse kohtuasjad kodade vahel.

See otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 13

1. Kohe kui hagiavaldus on esitatud, määrab Esimese Astme Kohtu president kohtuasja ühele kojale.

2. Koja esimees teeb Esimese Astme Kohtu presidendile iga kojale määratud kohtuasja puhul ettepaneku ettekandja-kohtuniku nimetamise kohta; Esimese Astme Kohtu president otsustab nimetamise selle ettepaneku alusel.

Artikkel 14 (5) (7)

1. Kohtuasi võidakse suunata Esimese Astme Kohtu täiskogu istungile, suurkojale või eri arvust kohtunikest moodustatud kojale, kui see on põhjendatud kohtuasja juriidilise keerukuse või kohtuasja olulisuse või eriliste asjaolude tõttu.

2. 1) Järgmisi kolmest kohtunikust koosnevale kojale määratud kohtuasju võib arutada ja lahendada ettekandja-kohtunik ainukohtunikuna, kui kohtuasjad sobivad selliseks arutamiseks ja otsustamiseks, võttes arvesse, et tõstatatud õigusküsimused või faktilised asjaolud ei ole laadilt keerulised, kohtuasi on vähetähtis ning ei esine muid erilisi asjaolusid, ning kui need on delegeeritud artiklis 51 sätestatud tingimuste kohaselt:

- a) EÜ asutamislepingu artikli 236 ja Euratomi asutamislepingu artikli 152 kohaselt esitatud kohtuasjad;
- b) EÜ asutamislepingu artikli 230 neljanda lõigu, artikli 232 kolmanda lõigu ja artikli 235 ning Euratomi asutamislepingu artikli 146 neljanda lõigu, artikli 148 kolmanda lõigu ja artikli 151 kohaselt esitatud kohtuasjad, milles tõstatatakse üksnes juba väljakujunenud kohtupraktikaga lahendatud küsimusi või mis moodustavad osa kohtuasjade seeriast, milles esitatakse samu nõudeid ja millest ühe kohta on lõplik otsus juba tehtud;
- c) EÜ asutamislepingu artikli 238 ja Euratomi asutamislepingu artikli 153 kohaselt esitatud kohtuasjad.

2) Ainukohtunikule ei või delegeerida:

- a) kohtuasju, milles tõstatatakse õiguse üldakti seaduslikkuse küsimusi;
- b) kohtuasju, mis käsitlevad eeskirjade rakendamist:

— seoses konkurentsi ja kontrolliga ettevõtjate koondumise üle,

— seoses riigiabiga,

— seoses kaubanduse kaitsemeetmetega,

— seoses põllumajandusturgude ühise korraldusega, välja arvatud kohtuasjad, mis moodustavad osa kohtuasjade seeriast, milles esitatakse samu nõudeid ja millest ühe kohta on lõplik otsus juba tehtud;

- c) artikli 130 lõikes 1 osutatud kohtuasju.

3) Ainukohtunik suunab kohtuasja tagasi kotta, kui ta leiab, et selle ainukohtunikule delegeerimist õigustanud tingimused ei ole enam täidetud.

3. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud otsused kohtuasja suunamiseks või delegeerimiseks tehakse artiklis 51 sätestatud tingimustel.

Artikkel 15 (7)

1. Kohtunikud valivad enda hulgast artikli 7 lõike 3 kohaselt kolmest ja viiest kohtunikust koosnevate kodade esimehed.

2. Viiest kohtunikust koosnevate kodade esimehed valitakse kolmeks aastaks. Neid võib üks kord ametisse tagasi valida.

Viiest kohtunikust koosnevate kodade esimehed valitakse kohe pärast seda, kui Esimese Astme Kohtu president on valitud artikli 7 lõike 1 kohaselt.

3. Kolmest kohtunikust koosnevate kodade esimehed valitakse tähtajaliselt.

4. Kui koja esimehe ametikoht jääb enne ettenähtud ametiaja lõppemist täitmata, valitakse ülejäänud ametiajaks uus koja esimees.

5. Nende valimiste tulemus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 16 (5)

Ühele kojale määratud või delegeeritud kohtuasjade menetlemisel on presidendi volitused koja esimehel.

Ainukohtunikule delegeeritud või määratud kohtuasjades, välja arvatud artiklites 105 ja 106 viidatud kohtuasjad, on presidendi volitused kõnealusel kohtunikul.

Artikkel 17

Esimese Astme Kohtu täiskogu istungil abistab kohut Esimese Astme Kohtu presidendi määratud kohtujurist.

Artikkel 18

Esimese Astme Kohtu koda võib abistada kohtujurist, kui seda nõuab kohtuasja õiguslike või faktiliste asjaolude keerukus.

Artikkel 19

Kohtujuristi määramise otsustab konkreetse kohtuasjas Esimese Astme Kohtu täiskogu selle koja taotlusel, kellele kohtuasi on määratud või delegeeritud.

Esimese Astme Kohtu president nimetab sellisel juhul kohtuniku, kes kohtuasjas kohtujuristi ülesandeid täidab.

3. peatükk

KOHTUKANTSELEI

I jagu. Kohtusekretär

Artikkel 20

1. Esimese Astme Kohus nimetab ametisse kohtusekretäri.

Kaks nädalat enne ametisse nimetamise kuupäeva teavitab Esimese Astme Kohtu president kohtunikke sellele ametikohale kandideerimise avaldustest.

2. Avaldusele lisatakse täielikud andmed kandidaadi vanuse, kodakondsuse, ülikoolidiplomite, keelteoskuse ning praeguste ja endiste ametite kohta, samuti kohtualase ja rahvusvahelise kogemuse kohta.

3. Ametisse nimetamine toimub vastavalt artikli 7 lõikes 3 sätestatud menetlusele.

4. Kohtusekretär nimetatakse ametisse kuueks aastaks. Kohtusekretäri võib ametisse tagasi nimetada.

5. Enne ametisseastumist annab kohtusekretär Esimese Astme Kohtu ees artiklis 4 sätestatud vande.

6. Kohtusekretäri võib ametist vabastada üksnes juhul, kui ta ei vasta enam kehtestatud tingimustele või ei täida ametist tulenevaid kohustusi; Esimese Astme Kohus teeb otsuse, olles eelnevalt andnud kohtusekretäri võimaluse oma seisukohtade esitamiseks.

7. Kui kohtusekretäri ametikoht vabaneb ennetähtaegselt, nimetab Esimese Astme Kohus kuueks aastaks ametisse uue kohtusekretäri.

Artikkel 21

Esimese Astme Kohus võib kohtusekretäri ametisse nimetamiseks ettenähtud menetlust järgides nimetada ametisse ühe või mitu asekohtusekretäri, kes abistavad kohtusekretäri ja täidavad tema ametiülesandeid artiklis 23 nimetatud ametijuhendiga ettenähtud tingimustel.

Artikkel 22

Kohtusekretäri ja vajaduse korral asekohtusekretäri äraolekul või kui neil esineb takistus või kui nende ametikohad on täitmata, nimetab Esimese Astme Kohtu president kohtusekretäri ülesandeid ajutiselt täitma ametniku või muu kohtu teenistuja.

Artikkel 23

Esimese Astme Kohus võtab Esimese Astme Kohtu presidendi ettepanekul vastu kohtusekretäri ametijuhendi.

Artikkel 24 (2) (6) (7)

1. Kohtukantselis hoitakse kohtusekretäri vastutusel Esimese Astme Kohtu presidendi poolt parafeeritud registrit, kuhu kantakse kõik menetlusedokumentid ning neile lisatud kirjalikud tõendid ja dokumendid nende esitamise järjekorras.

2. Kui dokument on registrisse kantud, teeb kohtusekretär vastava märke originaalile ja poole taotluse korral selleks esitatud ära- kirjadele.

3. Registrikanded ja eelnevas lõikes ettenähtud märged on autent- sed.

4. Registri pidamise eeskirjad on sätestatud artiklis 23 nimetatud kohtusekretäri ametijuhendis.

5. Huvitatud isikud võivad tutvuda registriga kohtukantselis ja saada tasu eest ära- kirju või väljavõtteid vastavalt tasumääradele, mille kohtusekretäri ettepanekul kinnitab Esimese Astme Kohus.

Kohtuasja pooled võivad kooskõlas kohtukantselai tasumäärade- dega saada menetlusedokumentide ära- kirju ning kohtuotsuste ja määruste kinnitatud ära- kirju.

6. *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatakse teatis, milles esitatakse hagi- avalduse registrisse kandmise kuupäev, poolte nimed ja aadressid, hagi ese, hagi nõuded ning ülevaade fakti- ja õigusväidetest ning peamistest argumentidest.

7. Kui nõukogu või komisjon ei ole kohtuasja pool, saadab Esi- mese Astme Kohus talle hagiavalduse ja kostja vastuse ära- kirjad ilma lisadeta, et võimaldada tal hinnata, kas EÜ asutamislepingu artikli 241 alusel või Euratomi asutamislepingu artikli 156 alusel taotletakse tema õigusakti kohaldamata jätmist.

Artikkel 25

1. Kohtusekretär vastutab presidendi järelevalve all kõigi dokumentide vastuvõtmise, edastamise ja säilitamise ning käesoleva kodukorraga ettenähtud kättetoimetamise korraldamise eest.

2. Kohtusekretär abistab Esimese Astme Kohut, kodade esimehi ja kohtunikke kõigi nende ametikohustuste täitmisel.

Artikkel 26

Kohtusekretär on pitsatihoidja. Ta vastutab arhiivi ja Esimese Astme Kohtu väljaannete eest.

Artikkel 27

Võttes arvesse käesoleva kodukorra artikleid 5 ja 33, osaleb kohtusekretär Esimese Astme Kohtu istungitel.

2. jagu. Talitused*Artikkel 28*

Ametnikud ja muud teenistujad, kelle ülesandeks on presidendi, kohtunike ja kohtusekretäri otsene abistamine, nimetatakse ametisse personalieeskirjade sätete kohaselt. Nad alluvad kohtusekretärile Esimese Astme Kohtu presidendi järelevalve all.

Artikkel 29

Artiklis 28 märgitud ametnikud ja muud teenistujad annavad Esimese Astme Kohtu presidendi ees kohtusekretäri juuresolekul Euroopa Kohtu kodukorra artikli 20 lõikes 2 sätestatud vande.

Artikkel 30

Kohtusekretär vastutab Esimese Astme Kohtu presidendi järelevalve all Esimese Astme Kohtu halduse, finantsjuhtimise ja raamatupidamise eest; teda abistavad Euroopa Kohtu talitused.

4. peatükk

ESIMENE ASTME KOHTU TÖÖ KORRALDAMINE*Artikkel 31*

1. Esimese Astme Kohtu istungite kuupäevad ja kellaajad määrab president.

2. Esimese Astme Kohus võib pidada ühe või mitu istungit väljaspool Esimese Astme Kohtu asukohta.

Artikkel 32 (4) (5) (7)

1. Kui mõne kohtuniku äraoleku või takistatuse tõttu on kohtunikke paarisarv, ei osale nõupidamisel artikli 6 tähenduses kõige noorem kohtunik, välja arvatud juhul, kui ta on ettekandjakohtunik. Sellisel juhul ei osale nõupidamisel talle järjestuselt eelnev kohtunik.

Kui pärast kohtujuristi määramist artikli 17 kohaselt on Esimese Astme Kohtu täiskogu istungil paarisarv kohtunikke, määrab kohtu president enne istungit ning kooskõlas Esimese Astme Kohtu poolt eelnevalt kindlaksmääratud ja *Euroopa Ühenduste Teatajas* avaldatud järjestusega kohtuniku, kes ei osale kohtuasjas otsuse tegemisel.

2. Kui pärast Esimese Astme Kohtu täiskogu kokkukutsumist selgub, et üheksast kohtunikust koosnevat kvoorumi ei ole koos, lükkab Esimese Astme Kohtu president istungi edasi kuni kvoorumi saavutamiseni.

3. Kui kolmest või viiest kohtunikust koosnevas kojas ei ole kvoorumi koos, teavitab koja esimees sellest Esimese Astme Kohtu presidenti, kes määrab koja koosseisu täiendamiseks vajaliku kohtuniku.

Suurkoda on otsustusvõimeline, kui koos on üheksa kohtunikku. Kui kõnealust kvoorumi ei ole koos, määrab Esimese Astme Kohtu president koja koosseisu täiendamiseks vajaliku kohtuniku.

4. Kui mõnes kolmest või viiest kohtunikust koosnevas kojas on sellesse kotta määratud kohtunikke rohkem kui kolm või viis, otsustab koja esimees, millised kohtunikud osalevad kohtuasja otsustamisel.

5. Ainukohtuniku, kellele kohtuasi on delegeeritud või määratud, äraolekul või kui tal esineb takistus, määrab Esimese Astme Kohtu president teise kohtuniku teda asendama.

Artikkel 33

1. Esimese Astme Kohtu nõupidamised on kinnised.

2. Nõupidamistel võivad osaleda üksnes suulisel menetlusel osalenud kohtunikud.

3. Iga nõupidamisel osalev kohtunik avaldab oma arvamuse ja põhjendab seda.

4. Iga kohtunik võib taotleda, et Esimese Astme Kohus võtaks seisukoha küsimuses, mille ta on sõnastanud tema enda valitud keeles ja esitanud kohtule kirjalikult enne hääletamist.

5. Esimese Astme Kohtu otsuse määravad arvamused, millega kohtunike enamus pärast lõpparutelu nõustub. Hääletatakse artiklis 6 sätestatud järjestusele vastupidises järjekorras.

6. Erimeelsused küsimuste sisu, sõnastuse või järjekorra üle või seoses hääletustulemuste tõlgendamisega lahendab Esimese Astme Kohus otsusega.

7. Kui Esimese Astme Kohtu nõupidamisel käsitletakse haldusküsimusi, viibib kohal ka kohtusekretär, kui Esimese Astme Kohus ei otsusta teisiti.

8. Kui Esimese Astme Kohtu istung toimub kohtusekretäri kohalolekuta, teeb kohus vajaduse korral artikli 6 tähenduses kõige nooremale kohtunikule ülesandeks protokoll koostamise. Protokollile kirjutavad alla president ja nimetatud kohtunik.

Artikkel 34

1. Kui Esimese Astme Kohtu eriootsusega ei määrata teisiti, on kohtu puhkus järgmisel ajal:

- 18. detsembrist 10. jaanuarini,
- ülestõusmispühale eelnevast pühapäevast ülestõusmispühale järgneva teise pühapäevani,
- 15. juulist 15. septembrini.

Esimese Astme Kohtu puhkuse ajal täidab presidendi kohustusi kohtu asukohas kas president ise, hoides ühendust kohtusekretäri- ja/või koja esimees või mõni teine kohtunik, kelle president on oma asendajaks nimetanud.

2. Kiireloomulistel asjaoludel võib president kutsuda kohtunikud kokku kohtu puhkuse ajal.

3. Esimese Astme Kohus järgib oma asukohariigi ametlikke puhkepäevi.

4. Esimese Astme Kohus võib põhjendatud juhtudel anda kohtunikele ametipuhkust.

5. peatükk

KEELED

Artikkel 35 (2) (4)

1. Kohtumenetluse keeled on eesti, hispaania, hollandi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keel.

2. Kohtumenetluse keele valib hageja, välja arvatud järgmistel juhtudel:

- a) kui kostjaks on liikmesriik või füüsiline isik, kellel on liikmesriigi kodakondsus, või juriidiline isik, kelle asukoht on liikmesriigis, on kohtumenetluse keeleks kõnealuse riigi riigikeel; kui kõnealuses riigis on mitu riigikeelt, võib hageja valida nendest sobiva keele;
- b) poolte ühise taotluse korral võib lubada kogu menetluse vältel või osaliselt kasutada muud lõikes 1 nimetatud keelt;
- c) erandina punktist b võib ühe poole taotluse korral lubada pärast vastaspoole ja kohtujuristi ärakuulamist kasutada kogu menetluse vältel või osaliselt kohtumenetluse keeleks muud lõikes 1 nimetatud keelt; sellist taotlust ei või esitada Euroopa ühenduste institutsioon.

Eespool nimetatud taotluse lahendab president; president võib anda taotluse lahendamiseks Esimese Astme Kohtule, ning peab selle andma lahendamiseks Esimese Astme Kohtule, kui ta soovib taotluse rahuldada ilma poolte nõusolekuta.

3. Kohtumenetluse keelt kasutatakse eelkõige poolte kirjalikes ja suulistes avaldustes ning neile lisatud dokumentides, samuti Esimese Astme Kohtu protokollides ja kohtuotsustes.

Kõigile dokumentidele, mis on esitatud muus keeles kui kohtumenetluse keel, peab olema lisatud tõlge kohtumenetluse keelde.

Mahukate dokumentide puhul võib esitada tõlkeid väljavõtetest. Esimese Astme Kohus võib siiski omal algatusel või poole taotlusel alati nõuda ulatuslikumat või täielikku tõlget.

Erandina eespool toodud sätetest on liikmesriigil õigus kasutada oma riigi riigikeelt Esimese Astme Kohtus läbivaatamisel olevas kohtuasjas menetluse astumisel. Käesolevat sätet kohaldatakse nii kirjalike dokumentide kui ka suuliste pöördumiste suhtes. Kohtusekretär korraldab mõlemal juhul tõlkimise kohtumenetluse keelde.

Riikidele, kes ei ole liikmesriigid, kuid on EMP lepingu osalisriigid, samuti EFTA järelevalveametile võib anda loa kasutada lisaks kohtumenetluse keelele ühte lõikes 1 nimetatud keeltest, kui need riigid astuvad Esimese Astme Kohtus läbivaatamisel olevas kohtuasjas menetluse. Käesolevat sätet kohaldatakse nii kirjalike dokumentide kui ka suuliste pöördumiste suhtes. Kohtusekretär korraldab mõlemal juhul tõlkimise kohtumenetluse keelde.

4. Kui tunnistaja või ekspert teatab, et ta ei ole võimeline end piisavalt väljendama üheski käesoleva artikli lõikes 1 märgitud keeles, võib Esimese Astme Kohus anda talle loa ütluste andmiseks muus keeles. Kohtusekretär korraldab tõlkimise kohtumenetluse keelde.

5. President võib suulises menetluses, ettekandja-kohtuniku oma esialgses ettekandes ja kohtuistungis ettekandes, kohtunikud ja kohtujurist küsimuste esitamisel ja kohtujurist oma ettepaneku esitamisel kasutada lisaks kohtumenetluse keelele ühte käesoleva artikli lõikes 1 märgitud keeltest. Kohtusekretär korraldab tõlkimise kohtumenetluse keelde.

Artikkel 36

1. Kohtusekretär korraldab kohtuniku, kohtujuristi või poole taotluse korral Esimese Astme Kohtus menetluse käigus suuliselt või kirjalikult esitatu tõlkimise keeltesse, mille taotleja valib artikli 35 lõikes 1 märgitud keelte seast.

2. Esimese Astme Kohtu väljaanded avaldatakse nõukogu määruse nr 1 artiklis 1 märgitud keeltes.

Artikkel 37

Kohtumenetluse keeles või muus artikli 35 alusel lubatud keeles koostatud dokumentide tekstid on autentsed.

6. peatükk

ESINDAJATE, NÕUSTAJATE JA ADVOKAATIDE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED*Artikkel 38 (2)*

1. Esindajatel, nõustajatel ja advokaatidel, kes esinevad Esimese Astme Kohtus või muus kohtus, kellele Esimese Astme Kohus on esitanud õigusabitaotluse, on puutumatus seoses nende suuliste või kirjalike avaldustega kohtuasja või poolte kohta.

2. Esindajatel, nõustajatel ja advokaatidel on järgmised täiendavad privileegid ja soodustused:

- a) menetlusega seotud tõendeid ja dokumente ei või läbi otsida ega ära võtta. Vaidluse korral võib tolliametnik või politsei nimetatud tõendid ja dokumendid pitseerida, mis seejärel edastatakse viivitamata Esimese Astme Kohtule läbivaatamiseks kohtusekretäri ja asjaomase isiku juuresolekul;
- b) esindajatel, nõustajatel ja advokaatidel on õigus saada valuutat sellises väärtuses, mis on vajalik nende tööülesannete täitmiseks;
- c) esindajatel, nõustajatel ja advokaatidel on õigus seoses tööülesannete täitmisega takistusteta reisida.

Artikkel 39 (2)

Artiklis 38 nimetatud privileegide, puutumatus ja soodustuste saamiseks tõendavad selleks õigustatud isikud oma staatust järgmiselt:

- a) esindajad esitavad ametliku dokumendi, mille on välja andnud nende volitaja ning edastavad selle ärakirja viivitamatult kohtusekretärile;

1. peatükk

KIRJALIK MENETLUS*Artikkel 43 (6)*

1. Iga menetlusedokumendi originaalile peab olema alla kirjutanud poole esindaja või advokaat.

Menetlusedokument koos kõigi selles märgitud lisadega esitatakse

- b) nõustajad ja advokaadid esitavad kohtusekretäri allkirjaga tõendi. Nimetatud tõend kehtib kindlaksmääratud tähtaja jooksul, mida võib pikendada või lühendada vastavalt menetluse kestusele.

Artikkel 40

Artiklis 38 nimetatud privileege, puutumatus ja soodustusi võimaldatakse eranditult menetluse huvides.

Esimese Astme Kohus võib puutumatus ära võtta, kui ta leiab, et sellega ei takistata menetluse nõuetekohast kulgu.

Artikkel 41

1. Kui nõustaja või advokaadi käitumine Esimese Astme Kohtu, presidendi, kohtuniku või kohtusekretäri suhtes on kokkusobimatu Esimese Astme Kohtu väärkusega või kui ta ei kasuta oma õigusi vastavalt ettenähtud otstarbele, võidakse ta igal ajal Esimese Astme Kohtu määrusega menetlusest kõrvaldada, andes asjaomasele isikule võimaluse end kaitsta.

Määrus kuulub viivitamatule täitmisele.

2. Kui nõustaja või advokaat on menetlusest kõrvaldatud, peatakse menetlus presidendi määratud ajaks, et võimaldada asjaomasel poolel määrata uus nõustaja või advokaat.

3. Käesoleva artikli alusel tehtud otsused võidakse tühistada.

Artikkel 42 (2) (7)

Käesoleva peatüki sätteid kohaldatakse ülikooli õppejõudude suhtes, kellele Euroopa Kohtu põhikirja artikli 19 kohaselt on õigus olla esindajaks Esimese Astme Kohtus.

2. JAOTIS

MENETLUS

koos viie ärakirjaga Esimese Astme Kohtule ning lisaks üks ära-kiri igale poolele. Ärakirja õigsust tõestab selle esitanud pool.

2. Institutsioonid esitavad Esimese Astme Kohtu kehtestatud tähtaja jooksul lisaks kõigi menetlusedokumentide tõlked muudesse nõukogu määruse nr 1 artiklis 1 ettenähtud keeltesse. Kohaldatakse käesoleva artikli lõike 1 teist lõiku.

3. Igale menetlusedokumendile märgitakse kuupäev. Menetlustäht-aegade arvutamisel lähtutakse üksnes kohtukantseleisse esitamise kuupäevast.

4. Igale menetluskomplektile lisatakse kaust, mis sisaldab menetluskomplektis viidatud kirjalikke tõendeid ja dokumente ning nimekirja nendest tõenditest ja dokumentidest.

5. Kui menetluskomplektile on tõendi või dokumendi mahu tõttu lisatud üksnes väljavõtteid sellest, esitatakse tõend või dokument tervikuna või selle täielik ärakiri kohtukantseleile.

6. Ilma et see piiraks lõigete 1–5 kohaldamist, loetakse menetluskomplektide järgimise üle otsustamisel menetluskomplekti esitamiskuupäevaks kuupäeva, mil menetluskomplekti allkirjastatud originaali ärakiri koos lõikes 4 märgitud dokumentide nimekirjaga jõuab Esimese Astme Kohtu käsutuses oleva faksi või muu tehnilise sidevahendi teel kohtukantseleisse, tingimusel et hiljemalt kümne päeva pärast esitatakse kohtukantseleisse menetluskomplekti allkirjastatud originaal koos lõike 1 teises lõigus nimetatud lisade ja ärakirjadega.

Artikkel 44 (1) (2) (6) (7)

1. Euroopa Kohtu põhikirja artiklis 21 nimetatud hagiavalduses tuleb märkida:

- a) hageja nimi ja aadress;
- b) pool, kelle vastu hagi esitatakse;
- c) hagi ese ja ülevaade fakti- ja õigusväidetest;
- d) hageja nõuded;
- e) tõendid, juhul kui neid esitatakse.

2. Hagiavalduses märgitakse Esimese Astme Kohtu asukohas olev kohtudokumentide kättetoimetamise aadress. Hagiavalduses märgitakse ka isiku nimi, keda on volitatud ja kes on nõustunud kõiki kohtudokumente vastu võtma.

Lisaks esimeses lõigus nimetatud kohtudokumentide kättetoimetamise aadressile või selle asemel võib hagiavalduses märkida, et advokaat või esindaja nõustub dokumentide kättetoimetamisega faksi või muu tehnilise sidevahendi teel.

Kui hagiavaldus ei vasta käesoleva artikli esimeses ja teises lõigus esitatud nõuetele, toimetatakse kuni nende nõuete täitmiseni asjaomasele poolele kõik menetlusega seotud dokumendid tema esindajale või advokaadile adresseeritud tähtkirjaga. Erandina artikli 100 lõikest 1 loetakse kättetoimetamine nõuetekohaselt sooritatuks, kui tähtkiri postitatakse Esimese Astme Kohtu asukoha postkontoris.

3. Poolt abistav või esindav advokaat peab kohtukantseleile esitama tõendi, mis näitab, et tal on õigus esineda liikmesriigi või muu EMP lepingu osalisriigi kohtus.

4. Vajadusel lisatakse hagiavaldusele Euroopa Kohtu põhikirja artikli 21 teises lõigus nimetatud dokumendid.

5. Kui hageja on eraõiguslik juriidiline isik, lisab ta hagiavaldusele:

- a) oma põhikirja või äsjase väljavõtte äriregistrist või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrist või juriidilise isiku olemasolu tõendava muu dokumendi;
- b) tõendid selle kohta, et hageja advokaadile on nõuetekohaselt andnud volitused selleks õigustatud isik.

5a. Vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 238 ning Euratomi asutamislepingu artiklile 153 ühenduste poolt või nimel sõlmitud era- või avalik-õiguslikus lepingus sisalduva vahekohtuklausli alusel esitatud hagiavaldusele lisatakse ärakiri lepingust, milles see klausel sisaldub.

6. Kui hagiavaldus ei vasta käesoleva artikli lõigetes 3–5 sätestatud nõuetele, määrab kohtusekretär hagejale mõistliku tähtaja puuduste kõrvaldamiseks või puuduvate dokumentide esitamiseks. Kui hageja ei kõrvalda puudusi või ei esita nõutud dokumente ettenähtud tähtaja jooksul, otsustab Esimese Astme Kohus, kas nõutud tingimuste täitmata jätmine muudab hagiavalduse vorminõuete eiramise tõttu vastuvõetamatuks.

Artikkel 45

Hagiavaldus toimetatakse kostjale kätte. Artikli 44 lõikes 6 nimetatud juhtudel toimub kättetoimetamine kohe, kui hagiavalduse puudused on kõrvaldatud või Esimese Astme Kohus on selle hoolimata vorminõuete täitmata jätmisest tunnistanud vastuvõetavaks.

Artikkel 46

1. Ühe kuu jooksul pärast hagiavalduse kättetoimetamist esitab kostja vastuse, milles tuleb märkida:

- a) kostja nimi ja aadress;
- b) faktilised ja õiguslikud argumendid;
- c) kostja nõuded;
- d) tõendid.

Kostja vastuse suhtes kohaldatakse artikli 44 lõigete 2–5 sätteid.

2. Ühenduste ja selle teenistujate vahelistes menetlustes lisatakse kostja vastusele kaebus ametnike personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 tähenduses ja kaebuse rahuldamata jätmise otsus koos kaebuse esitamise ja otsusest teatamise kuupäevadega.

3. President võib käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tähtaega kostja põhjendatud taotlusel pikendada.

Artikkel 47 (6)

1. Hagiavaldust ja kostja vastust võib täiendada hageja repliigi ja kostja vasturepliigiga, välja arvatud juhul, kui Esimese Astme Kohus pärast kohtujuristi ärakuulamist otsustab, et menetluskokumentide teistkordne vahetamine ei ole vajalik, sest kohtule juba esitatud dokumendid on piisavad võimaldamaks pooltel oma väiteid ja argumente suulise menetluse käigus edasi arendada. Esimese Astme Kohus võib siiski lubada pooltel täiendavaid dokumente esitada, kui hageja esitab selleks põhjendatud taotluse kahe nädala jooksul alates sellisest otsusest teadasaamisest.

2. President määrab nende menetluskokumentide esitamiseks tähtajad.

Artikkel 48

1. Pooled võivad repliigis ja vasturepliigis esitada oma argumentide kinnitamiseks täiendavaid tõendeid. Pooled peavad tõendite hilist esitamist põhjendama.

2. Menetluse käigus ei või esitada uusi väiteid, kui need ei tugine faktilistele ja õiguslikele asjaoludele, mis on tulnud ilmsiks menetluse käigus.

Kui menetluse käigus esitab üks pool eelmises lõigus nimetatud uue väite, võib president ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal ja pärast kohtujuristi ärakuulamist määrata teisele poolele tähtaja sellele väitele vastamiseks ka pärast menetlustähtaegade möödumist.

Otsus väite vastuvõetavuse kohta tehakse lõplikus kohtuotsuses.

Artikkel 49

Esimese Astme Kohus võib pärast kohtujuristi ärakuulamist igas menetluse staadiumis ette näha mis tahes menetlust korraldava meetme või artiklites 64 ja 65 sätestatud menetlustoimingu või määrata eelnenud menetlustoimingu kordamise või täiendamise.

Artikkel 50 (4)

President võib pärast poolte ja kohtujuristi ärakuulamist igal ajal määrata, et kirjaliku või suulise menetluse või lõpliku kohtuotsuse huvides liidetakse üksiteisega seotud sama esemega kohtuasjad. Ta võib need kohtuasjad hiljem uuesti eraldada. President võib anda need küsimused lahendamiseks Esimese Astme Kohtule.

Artikkel 51 (1) (5) (7)

1. Artikli 14 lõikes 1 kirjeldatud juhtudel ja igas menetluse staadiumis võib kohtuasja arutav koda või Esimese Astme Kohtu president omal algatusel või ühe poole taotlusel teha Esimese Astme Kohtu täiskogule ettepaneku anda kohtuasi lahendamiseks Esimese Astme Kohtu täiskogule, kohtu suurkojale või eri arvust kohtunikest moodustatud kojale. Esimese Astme Kohtu täiskogu otsustab kohtuasja üleandmise küsimuse oma istungil pärast poolte ja kohtujuristi ärakuulamist.

Kui menetluse pooleks olev liikmesriik või Euroopa ühenduste institutsioon seda taotlevad, lahendab kohtuasja vähemalt viiest kohtunikust koosnev koda.

2. Kohtuasja määramise ainukohtunikule artikli 14 lõikes 2 nimetatud juhtudel otsustab kohtuasja menetlev kolmest kohtunikust koosnev koda ühehäälselt pärast poolte ärakuulamist.

Kui menetluse pooleks olev liikmesriik või Euroopa ühenduste institutsioon ei nõustu, et kohtuasja menetleb üks kohtunik, siis antakse kohtuasi menetlemiseks kojale, kuhu ettekandja-kohtunik kuulub.

Artikkel 52 (6) (7)

1. Ilma et see piiraks artikli 49 kohaldamist, määrab president kindlaks kuupäeva, mil ettekandja-kohtunik esitab Esimese Astme Kohtule oma esialgse ettekande, mis toimub vastavalt kas:

- a) pärast vasturepliigi esitamist;
- b) kui repliiki või vasturepliiki ei ole artikli 47 lõike 2 kohaselt määratud tähtaja jooksul esitatud;
- c) kui pool on loobunud oma repliigi või vasturepliigi esitamise õigusest;
- d) kui Esimese Astme Kohus on otsustanud, et vastavalt artikli 47 lõikele 1 puudub vajadus täiendada hagiavaldust ja kostja vastust hageja repliigi ja kostja vasturepliigiga;
- e) kui Esimese Astme Kohus on otsustanud, et vastavalt artikli 76a lõikele 1 on kohane teha otsus kiirendatud menetluse korras.

2. Esialgne ettekanne sisaldab ettepanekuid selle kohta, kas on vaja võtta tarvitusele menetlust korraldavaid meetmeid või läbi viia menetlustoiminguid ning kas kohtuasi on vaja suunata Esimese Astme Kohtu täiskogu istungile, kohtu suurkojale või eri arvust kohtunikest moodustatud kojale.

Esimese Astme Kohus otsustab pärast kohtujuristi ärakuulamist, milliseid meetmeid ettekandja-kohtuniku ettepanekute alusel tarvitusele võtta.

Artikkel 53

Kui Esimese Astme Kohus otsustab alustada suulist menetlust ilma menetlust korraldavate meetmete tarvitusele võtmiseta või menetlustoimingute läbiviimiseta, määrab Esimese Astme Kohtu president suulise menetluse alustamise kuupäeva.

Artikkel 54

Kui kirjaliku menetluse käigus on võetud tarvitusele menetlust korraldavaid meetmeid või läbi viidud menetlustoiminguid ja need on lõpetatud, määrab president suulise menetluse alustamise kuupäeva, ilma et see piiraks menetlust korraldavate meetmete tarvitusele võtmist või menetlustoimingute läbiviimist ka suulise menetluse käigus.

2. peatükk**SUULINE MENETLUS***Artikkel 55*

1. Artiklis 106 sätestatud otsuste eelisjärjekorra kohaselt menetleb Esimese Astme Kohus kohtuasju menetlustoimingute lõpetamise järjekorras. Kui mitme kohtuasja menetlustoimingud lõpetatakse samal ajal, määratakse nende menetlemise järjekord hagiavalduste registrisse kandmise kuupäeva alusel.

2. President võib eriliste asjaolude esinemisel otsustada kohtuasja menetleda eelisjärjekorras.

President võib eriliste asjaolude esinemisel ning pärast poolte ja kohtujuristi ärakuulamist omal algatusel või poolte taotlusel lükata kohtuasja arutamise hilisemale kuupäevale.

Kui pooled ühiselt taotlevad kohtuasja arutamise edasilükkamist, võib president selle taotluse rahuldada.

Artikkel 56

Kohtuistungi avab ja seda juhivad president, kes vastutab kohtuistungi nõuetekohase läbiviimise eest.

Artikkel 57

Kinniseks kuulutatud kohtuistungi sisu ei avalikustata.

Artikkel 58

President võib kohtuistungi käigus esitada küsimusi poolte esindajatele, nõustajatele või advokaatidele.

Samasugune õigus on teistel kohtunikel ja kohtujuristil.

Artikkel 59

Pooled võivad Esimese Astme Kohtus esineda üksnes esindaja, nõustaja või advokaadi kaudu.

Artikkel 60

Kui kohtuasjale ei ole määratud kohtujuristi, kuulutab president kohtuistungil lõppedes suulise menetluse lõppenuks.

Artikkel 61

1. Kui kohtujurist esitab oma ettepaneku kirjalikult, esitab ta selle kohtukantseleisse, kes edastab selle pooltele.

2. Pärast kohtujuristi ettepaneku suulist või kirjalikku esitamist kuulutab president suulise menetluse lõppenuks.

Artikkel 62

Esimese Astme Kohus võib pärast kohtujuristi ärakuulamist oma määrusega suulise menetluse uuendada.

Artikkel 63

1. Kohtusekretär koostab iga kohtuistungiga kohta protokollid. Protokollile kirjutavad alla president ja kohtusekretär. Protokoll on autentne dokument.

2. Pooled võivad tutvuda protokollidega kohtukantseleis ning saada nendest omal kulul ära kirju.

3. peatükk

MEETMED MENETLUSE KORRALDAMISEKS JA MENETLUSTOIMINGUD**1. jagu. Menetlust korraldavad meetmed***Artikkel 64*

1. Menetlust korraldavate meetmete eesmärgiks on tagada kohtuasjade kohtuistungiks ettevalmistamine, menetluste läbiviimine ja kohtuvaidluste lahendamine parimatel võimalikel tingimustel. Meetmete üle otsustab Esimese Astme Kohus pärast kohtujuristi ärakuulamist.

2. Menetlust korraldavate meetmete eesmärgiks on eelkõige:

- a) tagada kirjaliku ja suulise menetluse efektiivne toimimine ja hõlbustada tõendite kogumist;
- b) selgitada välja asjaolud, mille kohta pooled peavad oma argumente täiendama või mille puhul on vajalikud menetlustoimingud;
- c) täpsustada poolte nõuded, nende väited ja argumendid ning nende vahelised vaidlusküsimused;
- d) kaasa aidata vaidluste sõbralikule lahendamisele.

3. Menetlust korraldavate meetmete hulka kuuluvad eelkõige:

- a) küsimused pooltele;
- b) pooltelt vaidluse teatud aspektide kohta kirjalike või suuliste arvamuste küsimine;

c) pooltelt või kolmandatelt isikutelt informatsiooni või üksikasjade küsimine;

d) kohtuasjaga seotud dokumentide või teiste kirjalike materjalide küsimine;

e) poolte või nende esindajatega kohtumine.

4. Pooled võivad igas menetluse staadiumis teha ettepaneku menetlust korraldavate meetmete tarvitusele võtmiseks või muutmiseks. Sellisel juhul kuulatakse enne nende meetmete kohaldamist ära teised pooled.

Kui menetlus seda nõuab, teavitab kohtusekretär pooli Esimese Astme Kohtu kavandatavatest meetmetest ning annab neile võimaluse esitada suulisi või kirjalikke märkusi.

5. Kui Esimese Astme Kohtu täiskogu istung otsustab tarvitusele võtta menetlust korraldavaid meetmeid ja kui ta ei võta neid ise, teeb ta selle ülesandeks kojale, kellele kohtuasi algselt määrati, või ettekandja-kohtunikule.

Kui koda otsustab määrata menetlust korraldavaid meetmeid ja kui ta ei võta neid ise, teeb ta selle ülesandeks ettekandja-kohtunikule.

Kohtujurist osaleb menetlust korraldavate meetmete kohaldamisel.

2. jagu. Menetlustoimingud*Artikkel 65 (2) (7)*

Ilma et see piiraks Euroopa Kohtu põhikirja artiklite 24 ja 25 kohaldamist, võidakse teostada järgmisi menetlustoiminguid:

- a) poolte isiklik kohale kutsumine;
- b) nõue informatsiooni ja dokumentide esitamiseks;
- c) tunnistajate ärakuulamine;
- d) ekspertiis;
- e) sündmuskoha vaatlus.

Artikkel 66

1. Pärast kohtujuristi ärakuulamist otsustab Esimese Astme Kohus määrusega vajalikud menetlustoimingud, nimetades tõendamist vajavad asjaolud. Enne kui Esimese Astme Kohus otsustab lõike 65 punktides c, d ja e loetletud menetlustoimingute üle, kuulatakse ära pooled.

Kohtumäärus toimetatakse pooltele kätte.

2. Vastutõendi esitamine ja varem esitatud tõendite täiendamine on lubatud.

Artikkel 67 (6)

1. Kui Esimese Astme Kohtu täiskogu istung otsustab menetlustoimingute läbiviimise, kuid ei teosta neid ise, siis teeb ta selle ülesandeks kojale, kellele kohtuasi algselt määrati või ettekandja-kohtunikule.

Kui koda otsustab menetlustoimingute läbiviimise, kuid ei teosta neid ise, siis teeb ta selle ülesandeks ettekandja-kohtunikule.

Kohtujurist osaleb menetlustoimingute teostamisel.

2. Pooltel on õigus osaleda menetlustoimingute teostamisel.

3. Artikli 116 lõigete 2 ja 6 kohaselt võtab Esimese Astme Kohus arvesse ainult neid dokumente, mis on tehtud kättesaadavaks poolte advokaatidele ja teistele esindajatele ja mille kohta neile on antud võimalus avaldada oma arvamust.

Kui Esimese Astme Kohtul on vajalik kinnitada kohtuasja lahendamiseks olulise dokumendi konfidentsiaalsust ühe või mitme poole suhtes, siis ei edastata seda dokumenti vastava kontrolli staadiumis pooltele.

Kui dokument, millele juurdepääsu lubamisest ühenduse institutsioon on keeldunud, esitatakse Esimese Astme Kohtule sellise keeldumise õiguspärasusega seotud menetluses, ei edastata seda dokumenti teistele pooltele.

3. jagu. Tunnistajate ja ekspertide kohtusse kutsumine ja ärakuulamine

Artikkel 68

1. Esimese Astme Kohus võib pärast kohtujuristi ärakuulamist omal algatusel või poole taotlusel nõuda mõne asjaolu tõendamist tunnistaja ütlustega. Tõendamist vajavad asjaolud nimetatakse kohtumääruses.

Esimese Astme Kohus võib tunnistaja kohtusse kutsuda kas omal algatusel või poole või kohtujuristi taotlusel. Poole taotluses tunnistaja ärakuulamiseks näidatakse täpselt, milliste asjaoludega seos ja millistel põhjustel on vaja tunnistaja ära kuulata.

2. Tunnistaja kutsutakse kohtusse määrusega, milles märgitakse:

- a) tunnistaja perekonnanimi, eesnimed, amet ja elukoht;
- b) faktilised asjaolud, mille kohta hakatakse tunnistajat ära kuulama;
- c) vajadusel Esimese Astme Kohtu kehtestatud eeskirjad tunnistaja kulude hüvitamise kohta ning karistused, mida kohaldatakse kohtusse ilmumata jäänud tunnistajate suhtes.

Kohtumäärus toimetatakse pooltele ja tunnistajatele kätte.

3. Esimese Astme Kohus võib poole taotlusel tunnistaja kohtusse kutsumise tingimuseks seada piisava rahasumma deponeerimise

Esimese Astme Kohtu kassasse, et tagada eeldatavate kulude katmine; summa suuruse määrab Esimese Astme Kohus.

Esimese Astme Kohtu enda algatusel kohtusse kutsutud tunnistaja ärakuulamisega seotud kulud kaetakse Esimese Astme Kohtu kassast.

4. Pärast tunnistaja isikuandmete kontrollimist teatab president tunnistajale, et tal tuleb kinnitada oma ütluste õigsust käesoleva artikli lõikes 5 ja artiklis 71 sätestatud viisil.

Tunnistaja kuulab ära Esimese Astme Kohus, kutsudes pooled ütluste andmisel osalema. President võib pärast tunnistaja ütluste andmist, poole taotlusel või omal algatusel esitada tunnistajale küsimusi.

Samasugune õigus on teistel kohtunikel ja kohtujuristil.

Presidendi loal võivad poolte esindajad tunnistajatele küsimusi esitada.

5. Artikli 71 sätetele vastavalt annab tunnistaja pärast ütluste andmist järgmise vande:

“Vannun, et olen rääkinud tõtt, kogu tõe ja ainult tõtt.”

Esimese Astme Kohus võib pärast poolte ärakuulamist vabastada tunnistaja vande andmisest.

6. Kohtusekretär koostab protokollid, mis kajastab tunnistaja ütlusi.

Protokollile kirjutavad alla president või tunnistaja ärakuulamise eest vastutav ettekandja-kohtunik ja kohtusekretär. Enne protokollile allakirjutamist tuleb tunnistajale anda võimalus kontrollida protokollid sisu ja sellele alla kirjutada.

Protokoll on autentne dokument.

Artikkel 69 (2) (6) (7)

1. Kohtusse nõuetekohaselt kutsutud tunnistajad on kohustatud kohtukutse peale kohale ilmuma ja kohtuistungil osalema.

2. Kui nõuetekohaselt kutsutud tunnistaja Esimese Astme Kohtu ette ei ilmu, võib kohus määrata talle rahatrahvi, mille ülemmäär on 5 000 eurot ja kutsuda tunnistaja uuesti kohtusse tema enda kulul.

Sama karistust võib kohaldada tunnistajale, kes ilma mõjuva põhjuseta keeldub andmast ütlusi või vannet või sellega samaväärset pühalikku töötust.

3. Tunnistajale määratud rahatrahvi võib tühistada, kui ta tõendab Esimese Astme Kohtule mõjuva põhjuse olemasolu. Tunnistaja taotlusel võib rahatrahvi vähendada, kui ta tõendab, et see on tema sissetulekutega võrreldes ebaproportsionaalne.

4. Käesoleva artikli alusel määratud karistused või meetmed pööratakse täitmisele EÜ asutamislepingu artiklite 244 ja 256 ning Euratomi asutamislepingu artiklite 159 ja 164 kohaselt.

Artikkel 70

1. Esimese Astme Kohus võib anda määruse ekspertiisi tegemiseks. Ekspertiisi nimetamise määramises määratakse kindlaks tema ülesanne ja tähtaeg ekspertiisiarvamuse esitamiseks.

2. Ekspert saab määruse ärakirja koos kõigi ülesande täitmiseks vajalike dokumentidega. Ekspertiisi tegevust kontrollib ettekandja-kohtunik, kes võib osaleda ekspertiisitoimingute teostamisel ja keda teavitatakse ekspertiisi ülesannete täitmise käigust.

Esimese Astme Kohus võib nõuda, et pooled või üks nendest deponeeriks ekspertiisikulude katmiseks rahasumma.

3. Ekspertiisi taotlusel võib Esimese Astme Kohus määrata tunnistaja ärakuulamise, mis toimub artikli 68 kohaselt.

4. Ekspert võib anda arvamuse üksnes talle esitatud asjaolude kohta.

5. Pärast ekspertiisiarvamuse esitamist võib Esimese Astme Kohus anda määruse ekspertiisi ärakuulamiseks, kutsudes pooled ärakuulamisele osalema.

Presidendi loal võivad pooled esindajad esitada ekspertiisile küsimusi.

6. Piiramata artikli 71 sätete kohaldamist, annab ekspert pärast ekspertiisiarvamuse esitamist Esimese Astme Kohtu ees järgmise vande:

“Vannun, et olen täitnud oma ülesande kohusetundlikult ja erapooletult.”

Esimese Astme Kohus võib pärast pooled ärakuulamist vabastada ekspertiisi vande andmisest.

Artikkel 71

1. President kohustab iga isikut, kes peab Esimese Astme Kohtus tunnistaja või ekspertiisi vande andma, rääkima tõtt või täitma oma ülesandeid kohusetundlikult ja erapooletult ning hoiatab teda kriminaalvastutuse eest, mis on selle kohustuse rikkumise eest ettenähtud tema päritoluriigi siseriikliku õigusega.

2. Tunnistaja ja ekspert annavad vande, mis on sätestatud artikli 68 lõike 5 esimeses lõigus ja artikli 70 lõike 6 esimeses lõigus või vastavalt nende päritoluriigi siseriiklikule õigusele.

3. Kui siseriikliku õiguse kohaselt võib kohtumenetluses anda koos vandega või selle asemel vandega samaväärse pühaliku töötuse, võivad tunnistaja ja ekspert anda sellise töötuse nende päritoluriigi siseriiklikus õiguses sätestatud tingimustel ja viisil.

Kui siseriiklikus õiguses ei ole vande ega pühaliku töötuse andmist ette nähtud, järgitakse lõikes 1 ette nähtud menetlust.

Artikkel 72

1. Tunnistaja või ekspertiisi poolt vande all antud valeütuse või vale ekspertiisiarvamuse korral võib Esimese Astme Kohus pärast kohtujuristi ärakuulamist artikli 71 sätteid arvesse võttes teatada sellest Euroopa Kohtu kodukorra lisasätete III lisas nimetatud pädevale asutusele liikmesriigis, mille kohtud on pädevad tunnistaja või ekspertiisi vastutusele võtma.

2. Kohtusekretär edastab Esimese Astme Kohtu otsuse. Otsuses tuuakse ära teatamise aluseks olevad faktilised ja muud asjaolud.

Artikkel 73

1. Kui üks pooltest nõuab tunnistaja või ekspertiisi taandamist tema ebapädevuse või ebasobivuse tõttu või muul põhjusel või kui tunnistaja või ekspert keeldub andmast ütlusi või vannet või sellega samaväärset pühalikku töötust, lahendab küsimuse Esimese Astme Kohus.

2. Tunnistaja või ekspertiisi taandamist saab taotleda kahe nädala jooksul tunnistaja kohtusse kutsumise või ekspertiisi nimetamise määruse kättetoimetamisest arvates, nimetades taotluses ära taandamise alused ja esitatavad tõendid.

Artikkel 74

1. Tunnistajal ja ekspertiisil on õigus saada reisi- ja elamiskulude hüvitist. Esimese Astme Kohtu kassast võib teha ettemakse nende kulude katmiseks.

2. Tunnistajal on õigus hüvitisele saamata jäänud töötasu eest ja ekspertiisil on õigus töötasule. Esimese Astme Kohtu kassast maksatakse tunnistajale ja ekspertiisile nende hüvitised ja tasud välja pärast seda, kui nad on oma kohustused ja ülesanded täitnud.

Artikkel 75

3.a peatükk (6)

1. Esimese Astme Kohus võib poole taotlusel või omal algatusel esitada õigusabitaotluse tunnistaja või eksperdi ärakuulamiseks.

2. Õigusabitaotluse kohta tehakse määrus, milles märgitakse tunnistaja või eksperdi perekonnanimi, eesnimed, amet ja aadress ning faktilised asjaolud, mille kohta hakatakse tunnistajat või eksperti ära kuulama, nimetatakse pooled, nende esindajad, advokaadid või nõustajad, esitatakse nende kohtudokumentide kättetoimetamise aadress ja kirjeldatakse lühidalt kohtuvaidluse sisu.

Kohtusekretär korraldab määruse kättetoimetamise.

3. Kohtusekretär edastab määruse Euroopa Kohtu kodukorra lisasätete I lisas nimetatud pädevale asutusele selles liikmesriigis, mille territooriumil tunnistaja või ekspert ära kuulatakse. Vajaduse korral lisatakse määrusele selle liikmesriigi riigikeelde või riigikeeltesse tehtud tõlge.

Esimese lõiguga kooskõlas nimetatud asutus edastab määruse siseriiklike õigusaktide kohaselt pädevale kohtule.

Pädev kohus täidab õigusabitaotluse vastavalt siseriiklikele õigusaktidele. Pärast õigusabitaotluse täitmist esitab kohus esimese lõiguga kooskõlas nimetatud asutusele määruse õigusabitaotluse kohta, kõik dokumendid, mis tulenevad selle täitmisest ja täpse aruandluse kulude kohta. Need dokumendid saadetakse kohtusekretärile.

Kohtusekretär tagab dokumentide tõlkimise kohtumenetluse keel-
de.

4. Esimese Astme Kohus katab õigusabitaotlusega seonduvad kulud, ilma et see piiraks õigust vajadusel kulusid sisse nõuda pooltel.

Artikkel 76

1. Kohtusekretär koostab igal kohtuistungil protokoll, protokol-
lile kirjutavad alla president ja kohtusekretär. Protokoll on
autentne dokument.

2. Pooled võivad tutvuda protokollide ja eksperdiarvamustega
kohtukantseleis ning saada nendest omal kulul ärakirju.

KIIRENDATUD MENETLUS

Artikkel 76a

1. Kui kohtuasja eripära nõuab, et Esimese Astme Kohus teeks otsuse võimalikult kiiresti ja kui hageja või kostja seda taotleb, võib president ettekandja-kohtuniku ettepanekul pärast teiste poolte ja kohtujuristi ärakuulamist otsustada, et kohtuasi tuleb lahendada kiirendatud menetluses, kaldudes kõrvale käesoleva kodukorra sätetest.

Taotlus kohtuasja lahendamiseks kiirendatud menetluses tuleb esitada eraldi dokumendina koos hagiavalduse või kostja vastuse-
ga.

Erandina artiklist 55 antakse eelisjärjekord kohtuasjadele, mida Esimese Astme Kohus on otsustanud lahendada kiirendatud menetluses.

2. Kiirendatud menetluses võib artikli 47 lõikes 1 ning artikli 116 lõigetes 4 ja 5 viidatud avaldusi esitada üksnes siis, kui Esimese Astme Kohus seda lubab menetlust korraldavate meetmetena, mis on võetud kooskõlas artikliga 64.

3. Pooled võivad täiendada oma argumente ja esitada tõendeid suulise menetluse käigus, ilma et see piiraks artikli 48 kohaldamist. Pooled peavad tõendite hilist esitamist põhjendama.

4. peatükk

ESIMESSE ASTME KOHTU MENETLUSE PEATAMINE JA
PÄDEVUSE PUUDUMINE

Artikkel 77 (2) (7)

Ilma et see piiraks artikli 123 lõike 4, artikli 128 ja artikli 129 lõike 4 kohaldamist, võib menetluse peatada:

- a) Euroopa Kohtu põhikirja artikli 54 kolmandas lõigus nimetatud asjaoludel;
- b) kui Euroopa Kohtule esitatakse apellatsioonkaebus Esimese Astme Kohtu otsuse peale, millega lahendati sisulised küsimused ainult osaliselt, lahendati pädevuse puudumise või vastuvõetamatuse küsimus või jäeti rahuldamata menetlusse astumise avaldus;
- c) poolte ühise taotluse korral.

Artikkel 78 (4)

Menetluse peatamine lahendatakse presidendi määrusega pärast poolte ja kohtujuristi ärakuulamist; president võib suunata küsimuse otsustamiseks Esimese Astme Kohtule. Otsus menetluse jätkamise kohta võetakse vastu sama menetluskorda järgides. Käesolevas artiklis osutatud määrused toimetatakse pooltele kätte.

Artikkel 79

1. Menetluse peatamine jõustub määruses märgitud kuupäeval või kui selline märged puudub, siis määruse tegemise kuupäeval.

Ajal, mil menetlus on peatatud, ei aegu ükski kohaldatav menetlustähtaeg, välja arvatud menetlusse astumise avalduse esitamise tähtaeg, mis on sätestatud artikli 115 lõikes 1.

2. Kui menetluse peatamise määruses ei ole peatamise tähtaega märgitud, siis lõpeb see menetluse uuendamise määruses märgitud kuupäeval või selle puudumisel menetluse uuendamise määruse tegemise kuupäeval.

Menetlustähtaegade kulgemine algab uuesti menetluse uuendamise kuupäevast.

Artikkel 80 (2) (7)

Kohtu pädevuse puudumine Euroopa Kohtu põhikirja artikli 54 kolmandas lõigus nimetatud asjaoludel lahendatakse Esimese Astme Kohtu määrusega, mis toimetatakse pooltele kätte.

5. peatükk

KOHTUOTSUSED*Artikkel 81*

Kohtuotsuses märgitakse:

- viide, et otsuse on teinud Esimese Astme Kohus,
- otsuse kuulutamise kuupäev,
- presidendi ja otsuse tegemisel osalenud kohtunike nimed,
- kohtujuristi nimi, kui asjas on kohtujurist määratud,
- kohtusekretäri nimi,
- kohtuasja poolte nimed,

— poolte esindajate, nõustajate ja advokaatide nimed,

— poolte nõuded,

— vajaduse korral märged, et kohtujurist on ettepaneku esitanud,

— lühiülevaade faktilistest asjaoludest,

— kohtuotsuse põhjendused,

— kohtuotsuse resolutsioon, sealhulgas otsus kohtukulude jaotamise kohta.

Artikkel 82

1. Kohtuotsus kuulutatakse avalikul kohtuistungil, kuhu pooled kutsutakse osalema.

2. Kohtuotsuse originaal, millele on alla kirjutanud president, nõupidamistel osalenud kohtunikud ja kohtusekretär, pitseeritakse ja antakse hoiule kohtukantseleisse; pooltele edastatakse kohtuotsuse tõestatud ärakiri.

3. Kohtuotsuse originaalile märgib kohtusekretär selle kuulutamise kuupäeva.

Artikkel 83 (2) (7)

Piiramata Euroopa Kohtu põhikirja artikli 60 teise lõigu sätete kohaldamist, on kohtuotsus siduv alates selle kuulutamise päevast.

Artikkel 84

1. Esimese Astme Kohus võib omal algatusel või juhul, kui pool esitab kahe nädala jooksul alates kohtuotsuse kuulutamisest vastava taotluse, parandada kohtuotsuses kirja- ja arvutusvigu ning ilmseid ebatäpsusi, ilma et see piiraks kohtuotsuste tõlgendamise seotud sätete kohaldamist.

2. Pooled, keda kohtusekretär on nõuetekohaselt teavitanud, võivad esitada kirjalikke märkusi presidendi määratud tähtaja jooksul.

3. Esimese Astme Kohus teeb otsuse kinnisel nõupidamisel.

4. Kohtuotsuse parandamise määruse originaal lisatakse parandatud kohtuotsuse originaalile. Parandatud kohtuotsuse originaali servale tehakse määruse kohta märged.

Artikkel 85

Kui Esimese Astme Kohus jätab kohtukulude kohta otsuse tegemata, võib huvitatud pool esitada Esimese Astme Kohtule kuu aja jooksul kohtuotsuse kättetoimetamisest arvates hagi kohtuotsuse täiendamiseks.

Hagiavaldus toimetatakse vastaspoolele kätte ja president määrab talle tähtaja kirjalike märkuste esitamiseks.

Pärast kirjalike märkuste esitamist teeb Esimese Astme Kohus otsuse hagi vastuvõetavuse ja põhjendatuse kohta.

Artikkel 86

Esimese Astme Kohtu lahendite avaldamise korraldab kohtusekretär.

6. peatükk

KOHTUKULUD

Artikkel 87 (2) (4)

1. Kohtuotsuses või määruses, millega lõpetatakse asjas menetlus, lahendatakse kohtukulude jaotamine.

2. Kohtuvaidluse kaotanud pool on kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

Kui kaotanud poolel on mitu isikut, otsustab Esimese Astme Kohus kohtukulude jaotamise.

3. Kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks või kui tegemist on eriliste põhjustega, võib Esimese Astme Kohus otsustada kulude jaotuse või jätta kummagi poole kohtukulud tema enda kanda.

Esimese Astme Kohus võib otsustada, et pool hüvitab kulud, mida ta on kohtu arvates põhjendamatult või pahatahtlikult teisele poolele tekitanud, isegi kui otsus on tehtud tema kasuks.

4. Menetlusse astuvad liikmesriigid ja institutsioonid kannavad ise oma kohtukulud.

EMP lepingu osalisriigid, kes ei ole liikmesriigid, ning EFTA järelvalveamet kannavad menetlusse astumisel ise oma kohtukulud.

Esimese Astme Kohus võib otsustada, et menetlusse astuja, keda ei ole eelmises lõigus nimetatud, kannab ise oma kohtukulud.

5. Hageja peab hagit loobumise korral hüvitama kohtukulud, kui vastaspool seda nõuab oma märkustes hagit loobumise kohta. Hagit loobunud poole taotlusel kannab kohtukulud vastaspool, kui see on viimase käitumise tõttu õigustatud.

Kui pooled on kohtukulude suhtes kokku leppinud, tehakse otsus kohtukulude kohta vastavalt sellele kokkuleppele.

Kui kohtukulude hüvitamise nõuet ei ole esitatud, kannavad pooled ise oma kohtukulud.

6. Kui kohtuasjas otsust ei tehta, jaotab Esimese Astme Kohus kohtukulud omal äranägemisel.

Artikkel 88

Ilma et see piiraks artikli 87 lõike 3 teise lõigu kohaldamist, kannavad institutsioonid ühenduste ja nende teenistujate vahelistes vaidlustes ise oma kohtukulud.

Artikkel 89

Poole vältimatud kulud Esimese Astme Kohtu otsuse või määruse täitmisele pööramisel hüvitab vastaspool vastavalt tasumääradele, mis kehtivad riigis, kus täitmine aset leiab.

Artikkel 90

7. peatükk

Menetlus Esimese Astme Kohtus on tasuta, välja arvatud järgmised juhud:

- a) kui pool on tekitanud Esimese Astme Kohtule kulusid, mida oleks võinud vältida, võib Esimese Astme Kohus need kulud poolelt välja mõista;
- b) kui poole taotlusel on tehtud ära kirju või tõlkeid, mida kohtusekretär peab ülemääraseks, kannab see pool need kulud artikli 24 lõikes 5 viidatud tasumäärade alusel.

TASUTA ÕIGUSABI

Artikkel 94 (4)

1. Pool, kes ei suuda kohtukuluseid täielikult või osaliselt tasuda, võib igal ajal taotleda tasuta õigusabi.

Taotlusele tuleb lisada kõik tõendid, mis näitavad taotleja rasket majanduslikku olukorda, eelkõige pädeva asutuse tõend taotleja maksejõuetuse kohta.

2. Kui taotlus esitatakse enne hagiavalduse esitamist, tuleb selles lühidalt kirjeldada hagi eset.

Taotlust ei pea esitama advokaadi kaudu.

President otsustab pärast vastaspoole kirjalike märkuste läbivaatamist, kas tasuta õigusabi tuleks võimaldada täies ulatuses või osaliselt või kas sellest tuleks keelduda. Ta kaalub, kas tegemist ei ole ilmselgelt põhjendamatu hagiga. President võib küsimuse suunata Esimese Astme Kohtule.

Taotlus lahendatakse määrusega, mida ei põhjendata ja mis ei kuulu edasikaebamisele.

Artikkel 91

Ilma et see piiraks eelmise artikli kohaldamist, kuuluvad hüvitamisele järgmised kulud:

- a) artikli 74 kohaselt tunnistajatele ja ekspertidele makstavad summad;
- b) menetlusega seotud poolte vältimatud kulud, eelkõige reisi- ja elamiskulud ning esindaja-, nõustaja- või advokaaditasud.

Artikkel 92

1. Kui hüvitatavate kulude üle tekib vaidlus, lahendab selle Esimese Astme Kohus huvitatud poole taotlusel ja pärast vastaspoole seisukohtade arakuulamist määrusega, mis ei kuulu edasikaebamisele.

2. Pooled võivad määruse täitmiseks taotleda selle tõestatud ära kirja.

Artikkel 95 (4)

1. Määruses, millega otsustatakse isikule võimaldada tasuta õigusabi, määrab Esimese Astme Kohus, et seda isikut nimetatakse esindama advokaat.

2. Kui isik ei teata oma valitud advokaati või kui Esimese Astme Kohus ei nõustu tema valikuga, saadab kohtusekretär määruse ära kirja ja tasuta õigusabi taotluse ära kirja Euroopa Kohtu kodukorra lisasätete II lisas nimetatud asjaomase riigi pädevale asutusele.

3. Selle asutuse ettepanekuid arvestades määrab Esimese Astme Kohus omal algatusel vastavat isikut esindava advokaadi.

4. Tasuta õigusabi võimaldamise määruses võib nimetada summa, mis makstakse isikut esindama määratud advokaadile või määratakse piir, mida advokaadi kulud ja tasud reeglina ei või ületada.

Artikkel 93

1. Esimese Astme Kohtu kassast tehakse väljamakseid Esimese Astme Kohtu asukohariigi valuutas.

Õigustatud isiku taotlusel tehakse väljamaksed selle riigi valuutas, kus hüvitatavad kulud on kantud või kus hüvitise aluseks olevad toimingud on tehtud.

2. Muud võlgnikud teevad makseid oma päritoluriigi valuutas.

3. Valuuta konverteerimisel kasutatakse Esimese Astme Kohtu asukohariigis makse tegemise päeval kehtivaid ametlikke vahetuskursse.

Artikkel 96

Esimese Astme Kohus võib igal ajal omal algatusel või vastava taotluse alusel lõpetada tasuta õigusabi andmise, kui seda võimaldanud asjaolud on menetluse käigus muutunud.

Artikkel 97 (4)

1. Tasuta õigusabi võimaldamisel tehakse Esimese Astme Kohtu kassast kulude katteks vajalik ettemakse.

2. President, kes võib asja suunata Esimese Astme Kohtule, otsustab advokaadi kulude ja tasude maksmise; ta võib advokaadi taotluse alusel määrata, et ettemakse määratakse talle.

3. Kohtukulud käsitlevas otsuse osas võib Esimese Astme Kohus otsustada, et Esimese Astme Kohtu kassasse makstakse tervikuna või osaliselt tagasi tasuta õigusabi võimaldamiseks väljamakstud summad.

Kohtusekretär korraldab nende summade sissenõudmise poolelt, keda kohustati neid maksuma.

8. peatükk

LOOBUMINE*Artikkel 98 (2) (6) (7)*

Kui pooled saavutavad kokkuleppe enne Esimese Astme Kohtu otsuse tegemist ja teatavad kohtule oma nõuetest loobumisest, teeb president määruse kohtuasja registrist kustutamiseks ja otsustab kohtukulude jaotamise vastavalt artikli 87 lõike 5 sätetele, võttes arvesse poolte sellekohaseid ettepanekuid.

Käesolevat sätet ei kohaldata EÜ asutamislepingu artiklites 230 ja 232 ning Euratomi asutamislepingu artiklites 146 ja 148 sätestatud menetluste suhtes.

Artikkel 99

Kui hageja teatab Esimese Astme Kohtule kirjalikult oma soovist hagist loobuda, teeb president määruse kohtuasja registrist kustutamiseks ja otsustab kohtukulude jaotamise vastavalt artikli 87 lõikele 5.

9. peatükk

KOHTUDOKUMENTIDE KÄTTETOIMETAMINE*Artikkel 100 (6)*

1. Kohtusekretär tagab, et käesolevas kodukorras ettenähtud menetluskohandused toimetatakse kohtudokumentide kättetoimetamise aadressile, saates dokumendi ära kirja tähtkirjaga koos vastuvõtuteatisega posti teel või toimetades selle ära kirja allkirja vastu isiklikult kätte.

Kohtusekretär teeb kättetoimetamisele kuuluvatest originaaldokumentidest ära kirja ja tõestab nende õigsust, välja arvatud juhul, kui vastavalt artikli 43 lõikele 1 esitavad ära kirja pooled.

2. Kui adressaat on artikli 44 lõike 2 teise lõigu kohaselt nõus, et kohtudokumentid toimetatakse talle kätte faksi või muu tehnilise sidevahendi teel, võib sel viisil toimetada talle kätte iga menetluskohanduse ära kirja, välja arvatud Esimese Astme Kohtu otsus või määrus.

Kui selline edastamine ei ole tehnilistel põhjustel või dokumendi olemuse või pikkuse tõttu võimalik ja kui adressaat ei ole teatanud kohtudokumentide kättetoimetamise aadressi, toimetatakse dokument tema aadressil lõikes 1 sätestatud viisil. Adressaadile teatatakse sellest faksi või muu tehnilise sidevahendi teel. Tähtkirjaga saatmisel loetakse dokumendid adressaadile nõuetekohaselt kättetoimetatuks kümnenal päeval pärast tähtkirja postitamist Esimese Astme Kohtu asukoha postkontoris, välja arvatud juhul, kui vastuvõtuteatisest nähtub, et dokument saadi kätte muul kuupäeval või kui adressaat teatab kohtusekretärile kolme nädala jooksul alates hetkest, mil teda on faksi või muu tehnilise sidevahendi teel dokumendi saatmisest teavitatud, et kättetoimetatav dokument ei ole tema kätte jõudnud.

10. peatükk

TÄHTAJAD*Artikkel 101 (2) (7)*

1. EÜ asutamislepingus ja Euratomi asutamislepingus, Euroopa Kohtu põhikirjas või käesolevas kodukorras ettenähtud menetluskohandused arvutatakse järgmiselt:

- a) kui päevades, nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaega arvutatakse sündmuse toimumise või toimingute tegemise ajast, ei arvestata selle tähtaja sisse päeva, mil see sündmus toimub või toiming tehakse;
- b) nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg lõpeb tähtaega viimase nädala, kuu või aasta päeval, mis kannab sama nimetust või kuupäeva kui päev, mil toimus sündmus või tehti toiming, millest alates tähtaega arvutatakse. Kui kuudes või aastates väljendatud tähtaja puhul ei ole tähtaja viimases kuus päeva, mil tähtaeg peaks lõppema, lõpeb tähtaeg selle kuu viimasel päeval;
- c) kui tähtaeg on väljendatud kuudes ja päevades, arvutatakse seda kõigepealt täiskuuks ja seejärel päevades;
- d) ametlikud puhkepäevad, pühapäevad ja laupäevad loetakse tähtaja sisse;
- e) tähtaegade kulgemine ei peatu Esimese Astme Kohtu puhkuse ajal.

2. Kui tähtaja lõpp langeb laupäevale, pühapäevale või ametlikule puhkepäevale, pikeneb see tähtaeg kuni esimese järgneva tööpäeva lõpuni.

Esimese Astme Kohtu suhtes kohaldatakse Euroopa Kohtu koostatud ja *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud ametlike puhkepäevade nimekirja.

Artikkel 102 (4) (6) (7)

1. Kui institutsiooni õigusakti peale hagi esitamiseks ettenähtud tähtaega arvutatakse selle õigusakti avaldamisest, hakkab see

tähtaeg kulgema artikli 101 lõike 1 punkti a kohaselt alates ajast, mil on möödunud neliteist päeva õigusakti avaldamise päevast *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Menetlustähtaegu pikendatakse seoses suurte vahemaadega kümne päeva võrra.

Artikkel 103

1. Käesoleva kodukorraga määratud tähtaegu võib pikendada tähtaja määraja.

2. President võib käesoleva kodukorra kohaselt tema ülesandeks olevate tähtaegade määramise või nende pikendamise õiguse delegerida kohtusekretärile.

3. JAOTIS

ERIMENETLUSED

1. peatükk

Artikkel 106 (7)

KOHALDAMISE PEATAMINE JA MUUD AJUTISED MEETMED

Artikkel 104 (2) (6) (7)

Esimese Astme Kohtu presidendi äraolekul või kui tal esineb takistus, asendab teda ajutiste meetmete kohaldamisel teine kohtunik, kelle määramise otsustab Esimese Astme Kohus vastavalt artiklile 10.

1. EÜ asutamislepingu artikli 242 ja Euratomi asutamislepingu artikli 157 kohaselt esitatud taotlus institutsiooni õigusakti kohaldamise peatamiseks on vastuvõetav üksnes juhul, kui hageja on esitanud Esimese Astme Kohtusse hagi selle õigusakti vaidlustamiseks.

Artikkel 107

EÜ asutamislepingu artiklis 243 või Euratomi asutamislepingu artiklis 158 märgitud muu ajutise meetme kohaldamise taotlus on vastuvõetav üksnes juhul, kui selle esitab Esimese Astme Kohtu menetluses oleva kohtuasja pool ja kui see on nimetatud kohtuasjaga seotud.

1. Taotlus lahendatakse põhistatud määrusega, mis ei kuulu edasikaebamisele. Määrus toimetatakse viivitamata pooltele kätte.

2. Lõikes 1 märgitud taotluses tuleb nimetada hagi ese, kiireloomulisust põhjendavad asjaolud ning fakti- ja õigusväited, mis esmapilgul õigustavad taotletava ajutise meetme kohaldamist.

2. Määruse täitmise tingimusena võib nõuda, et hageja maksaks kaitsjoni, mille suurus ja maksmise kord määratakse asjaoludest lähtuvalt.

3. Taotlus esitatakse eraldi dokumendina vastavalt artiklites 43 ja 44 sätestatud tingimustele.

3. Määruses võib ette näha kuupäeva, mil ajutise meetme kehtivus lõpeb. Kuupäeva puudumisel muutub meede kehtetuks alates lõpliku kohtuotsuse kuulutamisest.

Artikkel 105

1. Taotlus toimetatakse vastaspoolele kätte ja Esimese Astme Kohtu president määrab lühikese tähtaja, mille jooksul see pool võib esitada kirjalikke või suulisi märkusi.

4. Määrus on ajutise toimega ning ei mõjuta Esimese Astme Kohtu sisulist otsust.

2. Esimese Astme Kohtu president kaalub, kas menetlustoimingu määramine on vajalik.

Artikkel 108

Esimese Astme Kohtu president võib taotluse rahuldada ka enne vastaspoole märkuste esitamist. Ajutist meedet võib hiljem muuta või tühistada ka kohtu enda algatusel.

Asjaolude muutumise korral võib poole taotlusel määrust igal ajal muuta või selle tühistada.

Artikkel 109

Ajutise meetme kohaldamise taotluse rahuldamata jätmine ei takista seda esitanud poolel esitada uut taotlust, mis põhineb uutel faktilistel asjaoludel.

Artikkel 110 (2) (6) (7)

Käesoleva peatüki sätteid kohaldatakse EÜ asutamislepingu artiklite 244 ja 256 ning Euratomi asutamislepingu artiklite 159 ja 164 kohaselt esitatud taotluse suhtes Esimese Astme Kohtu otsuse või muu ühenduse institutsiooni õigusakti täitmise peatamiseks.

Taotluse rahuldamise määruuses nähakse vajaduse korral ette kuupäev, mil ajutise meetme kehtivus lõpeb.

2. peatükk

MENETLUSKÜSIMUSED*Artikkel 111 (4)*

Kui Esimese Astme Kohus ei ole ilmselgelt pädev hagi läbi vaatama või kui hagi on ilmselgelt vastuvõetamatu või ilmselgelt õiguslikult põhjendamatu, võib Esimese Astme Kohus pärast kohtujuristi ärakuulamist ja ilma menetlust jätkamata lahendada kohtuasja põhjendatud määruusega.

Artikkel 112 (2) (7)

Ilmselge pädevuse puudumise korral hagi suunamine Euroopa Kohtule lahendatakse viimase põhikirja artikli 54 teise lõigu kohaselt põhjendatud määruusega ja ilma menetlust jätkamata.

Artikkel 113 (4)

Esimese Astme Kohus võib igal ajal omal algatusel kaaluda, kas esineb asja läbivaatamist takistavaid asjaolusid, või leida, olles pooled ärakuulanud, et hagi alus on ära langenud ning et puudub vajadus asja üle otsustada; kohus teeb otsuse artikli 114 lõigete 3 ja 4 kohaselt.

Artikkel 114

1. Kui pool palub Esimese Astme Kohtul lahendada vastuväide või menetlusküsimus, mis ei puuduta kohtuvaidluse sisu, esitab ta oma taotluse eraldi dokumendiga.

Taotlus peab sisaldama fakti- ja õigusväiteid, millele taotleja tugineb, taotleja nõudeid ning tõendeid, mis esitatakse lisadena.

2. President määrab kohe pärast taotluse esitamist tähtaja, mille jooksul vastaspool võib kirjalikult esitada omapoolsed väited ja nõuded.

3. Taotluse edasine menetlus on suuline, kui Esimese Astme Kohus ei otsusta teisiti.

4. Pärast kohtujuristi ärakuulamist lahendab Esimese Astme Kohus taotluse või liidab selle põhikohtuasjaga. Kohus suunab kohtuasja Euroopa Kohtusse, kui kohtuasi on selle kohtu pädevuses.

Kui Esimese Astme Kohus jätab taotluse rahuldamata või liidab selle põhikohtuasjaga, määrab president uued tähtjad kohtuasja menetluse jätkamiseks.

3. peatükk

MENETLUSSE ASTUMINE*Artikkel 115 (2) (6) (7)*

1. Menetlusse astumise avaldus tuleb esitada kas kuue nädala jooksul pärast artikli 24 lõikes 6 märgitud teatise avaldamist või artikli 116 lõike 6 kohaselt enne suulise menetluse avamise otsust, nagu on sätestatud artiklis 53.

2. Menetlusse astumise avalduses märgitakse:

- kohtuasi;
- kohtuasja pooled;
- menetlusse astuja nimi ja aadress;
- menetlusse astuja kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Esimese Astme Kohtu asukohas;
- nõuded, mille toetuseks soovib taotleja menetlusse astuda;
- menetlusse astumist õigustavad asjaolud, kui avaldus esitatakse Euroopa Kohtu põhikirja artikli 40 teise või kolmanda lõigu kohaselt.

Menetlusse astuja suhtes kohaldatakse artikleid 43 ja 44.

3. Menetlusse astuja peab olema esindatud Euroopa Kohtu põhikirja artikli 19 kohaselt.

Artikkel 116 (6)

1. Menetlusse astumise avaldus toimetatakse pooltele kätte.

Enne menetlusse astumise avalduse lahendamist annab president pooltele võimaluse esitada kirjalikud või suulised märkused.

President lahendab menetlusse astumise avalduse määruusega või annab selle lahendamiseks Esimese Astme Kohtule. Kui avaldust ei rahuldata, peab määruus olema põhjendatud.

2. Kui artikli 115 lõikes 1 sätestatud kuue nädala jooksul esitatud menetlusse astumise avaldus rahuldatakse, edastatakse menetlusse astujale ärakirjad kõigist pooltele kättetoimetatud dokumentidest. President võib poole taotlusel jätta salajased või konfidentsiaalsed dokumendid edastamata.

3. Menetlusse astuja peab nõustuma kohtuasja staadiumiga menetlusse astumise ajal.

4. Eespool lõikes 2 märgitud kohtuasjades määrab president tähtsaja, mille jooksul menetlusse astuja võib esitada oma seisukohad.

Menetlusse astuja seisukohad sisaldavad:

- a) menetlusse astuja nõudeid, mis toetavad või vaidlustavad täielikult või osaliselt kohtuasja ühe poole nõudeid;
- b) menetlusse astuja väiteid ja argumente;
- c) tõendeid, juhul kui neid esitatakse.

5. Pärast menetlusse astuja seisukohtade esitamist määrab president vajadusel tähtsaja, mille jooksul võivad pooled neile vastata.

6. Kui menetlusse astumise avaldus esitatakse pärast artikli 115 lõikes 1 sätestatud kuue nädala möödumist, võib menetlusse astuja talle edastatud kohtuistungil ettekande alusel esitada oma märkused suulise menetluse ajal.

4. peatükk

ESIMISE ASTME KOHTU OTSUSED, MIS TEHAKSE PÄRAST TEMA OTSUSE TÜHISTAMIST JA KOHTUASJA UUEKS ARUTAMISEKS SAATMIST

Artikkel 117

Kui Euroopa Kohus tühistab Esimese Astme Kohtu otsuse või määruse ja saadab kohtuasja samale kohtule uueks arutamiseks, läheb kohtuasi vastavalt sellele otsusele tagasi Esimese Astme Kohtu menetlusse.

Artikkel 118 (5) (7)

1. Kui Euroopa Kohus tühistab koja otsuse või määruse, võib Esimese Astme Kohtu president määrata kohtuasja mõnele teisele samast arvust kohtunikest koosnevale kojale.

2. Kui Euroopa Kohus tühistab Esimese Astme Kohtu täiskogu või suurkoja otsuse või määruse, määratakse kohtuasi vastavalt sellele kogule või kojale.

2a. Kui Euroopa Kohus tühistab ainukohtuniku otsuse või määruse, määrab Esimese Astme Kohtu president kohtuasja kolmest kohtunikust koosnevale kojale, mille liige see kohtunik ei ole.

3. Käesoleva artikli lõigetes 1, 2 ja 2a nimetatud juhtudel kohaldatakse artikli 13 lõiget 2, artikli 14 lõiget 1 ja artiklit 51.

Artikkel 119

1. Kui kirjalik menetlus Esimese Astme Kohtus on kohtuasja Esimese Astme Kohtusse uueks arutamiseks saatmise otsuse tege-
mise ajal lõppenud, järgitakse järgmist korda:

a) Hageja võib esitada kirjalikke märkusi kahe kuu jooksul arvates Euroopa Kohtu otsuse talle kätte toimetamisest.

b) Kostja võib esitada kirjalikke märkusi ühe kuu jooksul arvates hageja märkuste talle edastamisest. Kostjale märkuste esitamiseks jäetav aeg ei või mingil juhul olla lühem kui kaks kuud arvates Euroopa Kohtu otsuse talle kätte toimetamisest.

c) Menetlusse astuja võib esitada kirjalikke märkusi ühe kuu jooksul arvates hageja ja kostja märkuste talle samaaegselt edastamisest. Menetlusse astujale märkuste esitamiseks jäetav aeg ei või mingil juhul olla lühem kui kaks kuud arvates Euroopa Kohtu otsuse talle kätte toimetamisest.

2. Kui kirjalik menetlus Esimese Astme Kohtus ei ole kohtuasja Esimese Astme Kohtusse tagasisaatmise otsuse kuulutamise ajal lõppenud, jätkatakse menetlust staadiumis, kuhu see oli jõudnud, Esimese Astme Kohtu võetavate menetlust korraldavate meetmetega.

3. Esimese Astme Kohus võib lubada täiendavate kirjalike märkuste esitamist, kui see on asjaolude tõttu põhjendatud.

Artikkel 120

Menetlus toimub käesoleva kodukorra II jaotise sätete kohaselt.

Artikkel 121

Esimese Astme Kohus otsustab nii tema menetluse kui ka Euroopa Kohtus apellatsioonkaebuse menetlusega seotud kohtukulude üle.

5. peatükk

TAGASELJAOTSUS JA KAJA

Artikkel 122 (4)

1. Kui nõuetekohaselt hagiavalduse saanud kostja ei esita oma vastust ettenähtud tähtaega ja vorminõudeid järgides, võib hageja taotleda Esimese Astme Kohtult tagaseljaotsuse tegemist.

Vastav taotlus toimetatakse kostjale kätte. Esimese Astme Kohus võib taotluse lahendamiseks algatada suulise menetluse.

2. Enne tagaseljaotsuse tegemist kaalub Esimese Astme Kohus, kas hagiavaldus on vastuvõetav, kas vorminõuded on täidetud ning kas hageja nõuded näivad olevat põhjendatud. Esimese Astme Kohus võib määrata menetlustoiminguid.

3. Tagaseljaotsus kuulub täitmisele. Esimese Astme Kohus võib otsuse täitmise peatada, kuni ta on käesoleva artikli lõike 4 alusel esitatud kaja lahendanud, või ta võib seada täitmise tingimuseks

kautsjoni maksmise, mille suurus ja maksmise kord otsustatakse asjaoludest lähtuvalt; kautsjon tagastatakse, kui kaja ei esitata või kui seda ei rahuldata.

4. Tagaseljaotsuse peale võib esitada kaja. Kaja tuleb esitada artiklites 43 ja 44 sätestatud vormis ühe kuu jooksul alates kohtuotsuse kättetoimetamisest.

5. Pärast kaja kättetoimetamist määrab president tähtaja, mille jooksul võib vastaspool esitada oma kirjalikud märkused.

Menetlust jätkatakse vastavalt käesoleva kodukorra II jaotise sätetele.

6. Esimese Astme Kohus lahendab kaja kohtuotsusega, mis ei kuulu edasikaebamisele. Selle otsuse originaal lisatakse tagaseljaotsuse originaalile. Tagaseljaotsuse originaali servale tehakse märke kaja suhtes tehtud kohtuotsuse kohta.

6. peatükk

ERAKORRALISED ÕIGUSKAITSEVAHENDID

1. jagu. Kohtuotsuse vaidlustamine kolmanda isiku poolt

Artikkel 123 (7)

1. Kolmanda isiku poolt esitatud kohtuotsuse vaidlustamise avalduse suhtes kohaldatakse artikleid 43 ja 44; avalduses tuleb lisaks märkida:

- a) vaidlustatav kohtuotsus;
- b) mil viisil vaidlustatav kohtuotsus kahjustab kolmanda isiku õigusi;
- c) põhjused, miks kolmas isik ei saanud osaleda põhikohtuasja menetluses.

Avaldus tuleb esitada põhikohtuasja kõikide poolte vastu.

Kui kohtuotsus on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, tuleb avaldus esitada kahe kuu jooksul alates kohtuotsuse avaldamisest.

2. Esimese Astme Kohus võib kolmanda isiku poolt esitatud kohtuotsuse vaidlustamise avalduse alusel kohtuotsuse täitmise peatada. III jaotise 1. peatüki sätted kuuluvad kohaldamisele.

3. Vaidlustatud kohtuotsust muudetakse kolmanda isiku nõuete rahuldamise ulatuses.

Kolmanda isiku poolt vaidlustatud kohtuotsuse kohta tehtud kohtuotsuse originaal lisatakse vaidlustatud kohtuotsuse originaalile. Vaidlustatud kohtuotsuse originaali servale tehakse märke kolmanda isiku poolt vaidlustatud kohtuotsuse kohta tehtud kohtuotsusest.

4. Kui Euroopa Kohtus läbivaatamisel oleva apellatsioonkaebuse ja Esimese Astme Kohtus läbivaatamisel oleva kolmanda isiku poolt esitatud vaidlustamisavalduse objektiks on sama Esimese Astme Kohtu kohtuotsus, võib Esimese Astme Kohus pärast poolte ärakuulamist menetluse peatada, kuni Euroopa Kohus on teinud oma otsuse.

Artikkel 124 (5)

Kolmanda isiku poolt esitatud vaidlustamisavaldus määratakse kojale, kes tegi avalduse aluseks oleva kohtuotsuse; kui kohtuotsuse tegi Esimese Astme Kohtu täiskogu või suurkoda, siis määratakse avaldus sellele. Kui kohtuotsuse tegi ainukohtunik, määratakse kolmanda isiku poolt esitatud vaidlustamisavaldus sellele kohtunikule.

2. jagu. Teistmine

Artikkel 125 (2) (7)

Ilma et see piiraks Euroopa Kohtu põhikirja artikli 44 kolmandas lõigus ettenähtud kümneaastast tähtaega, esitatakse teistmisavaldus kolme kuu jooksul alates päevast, mil avalduse esitaja sai teada teistmisavalduse aluseks olevatest faktilistest asjaoludest.

Artikkel 126

1. Teistmisavalduse suhtes kohaldatakse artikleid 43 ja 44, avalduses tuleb lisaks märkida:

- a) vaidlustatav kohtuotsus;
- b) millised kohtuotsuse punktid vaidlustatakse;
- c) avalduse aluseks olevad faktilised asjaolud;
- d) tõendid kohtuotsuse teistmist õigustavate faktiliste asjaolude ja artiklis 125 sätestatud tähtaja järgimise kohta.

2. Teistmisavaldus tuleb esitada vaidlustatud kohtuasja kõikide poolte vastu.

Artikkel 127 (5) (7)

1. Teistmisavaldus määratakse kojale, kes tegi avalduse aluseks oleva kohtuotsuse; kui kohtuotsuse tegi Esimese Astme Kohtu täiskogu või suurkoda, siis määratakse avaldus sellele. Kui kohtuotsuse tegi ainukohtunik, määratakse teistmisavaldus sellele kohtunikule.

2. Ilma et see mõjutaks Esimese Astme Kohtu otsust kohtuasja sisu kohta, teeb kohus otsuse avalduse vastuvõetavuse kohta kin-nisel nõupidamisel pärast kohtujuristi ärakuulamist ning arvestades poolte kirjalikke märkusi.

3. Kui Esimese Astme Kohus tunnistab avalduse vastuvõetavaks, asub ta avaldust sisuliselt läbi vaatama ja teeb asjas kohtuotsuse käesoleva kodukorra kohaselt.

4. Teistva kohtuotsuse originaal lisatakse teistetud kohtuotsuse originaalile. Teistetud kohtuotsuse originaali servale tehakse märke teistva kohtuotsuse kohta.

Artikkel 128

Kui Euroopa Kohtus läbivaatamisel oleva apellatsioonkaebuse ja Esimese Astme Kohtus oleva teistmisavalduse objektiks on sama Esimese Astme Kohtu otsus, võib Esimese Astme Kohus pärast poolte ärakuulamist menetluse peatada, kuni Euroopa Kohus on teinud oma otsuse.

3. jagu. Kohtuotsuste tõlgendamine

Artikkel 129 (5) (7)

1. Kohtuotsuse tõlgendamistaotlus esitatakse artiklite 43 ja 44 kohaselt. Lisaks märgitakse taotluses:

- a) kohtuotsus, mida taotlus puudutab;
- b) kohtuotsuse lõigud, mille tõlgendamist taotletakse.

Taotlus tuleb esitada kohtuotsuses nimetatud kohtuasja kõigi poolte vastu.

2. Tõlgendamistaotlus määratakse kojale, kes tegi taotluse aluseks oleva kohtuotsuse; kui kohtuotsuse tegi Esimese Astme Kohtu täiskogu või suurkoda, siis määratakse taotlus sellele. Kui kohtuotsuse tegi ainukohtunik, määratakse tõlgendamistaotlus sellele kohtunikule.

3. Esimese Astme Kohus teeb asjas kohtuotsuse pärast poolte märkuste esitamiseks võimaluse andmist ja kohtujuristi ärakuulamist.

Tõlgendava kohtuotsuse originaal lisatakse tõlgendatud kohtuotsuse originaalile. Tõlgendatud kohtuotsuse originaali servale tehakse märke tõlgendava kohtuotsuse kohta.

4. Kui Euroopa Kohtus läbivaatamisel oleva apellatsioonkaebuse ja Esimese Astme Kohtus oleva tõlgendamistaotluse objektiks on sama Esimese Astme Kohtu otsus, võib Esimese Astme Kohus pärast poolte ärakuulamist menetluse peatada, kuni Euroopa Kohus on teinud oma otsuse.

IV JAOTIS (3)

INTELLEKTUAALOMANDI ÕIGUSTEGA SEOTUD MENETLUSED

Artikkel 130

1. Käesoleva jaotise erisätteid arvestades kohaldatakse käesoleva kodukorra sätteid siseturu ühtlustamisameti (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) ja ühenduse sordiameti (edaspidi mõlemad "amet") vastu esitatud ning intellektuaalomandi reguleerimisega seotud eeskirjade kohaldamisega seotud hagide suhtes.

2. Käesoleva jaotise sätteid ei kohaldata hagide suhtes, mis on esitatud otse ameti vastu ilma apellatsioonikoja menetlust läbimata.

Kui apellatsioonikoja menetluse pooled teatavad selle tähtaja jooksul kohtusekretärile, et nad on kokku leppinud valida kohtumenetluse keeleks mõni artikli 35 lõikes 1 märgitud keeltest, on see keel kohtumenetluse keeleks Esimese Astme Kohtus.

Kui hageja on eespool osutatud tähtaja jooksul esitanud vastuväite kohtumenetluse keele valiku kohta, on apellatsioonikoja menetluse poolte kokkuleppe puudumise korral kohtumenetluse keeleks keel, milles on ametile esitatud vaidlusalune registreerimistaotlus. Kui president leiab siiski mõne poolte põhjendatud taotluse alusel ja pärast teiste poolte ärakuulamist, et selle keele kasutamine ei võimalda kõikidel apellatsioonikoja menetluse pooltel menetlust jälgida ja kaitsta oma huve ning et olukorda võib parandada üksnes mõne artikli 35 lõikes 1 nimetatud keele kasutamisega, võib ta määrata selle teise keele kohtumenetluse keeleks; president võib suunata asja otsustamiseks Esimese Astme Kohtule.

Artikkel 131

1. Hagiavaldus koostatakse ühes artikli 35 lõikes 1 nimetatud keeles hageja valikul.

2. Hagiavalduse keel on kohtumenetluse keeleks kui hageja on olnud apellatsioonikoja menetluse ainus pool või kui teine menetluse pool ei esita vastuväidet tähtaja jooksul, mille sel eesmärgil näeb ette kohtusekretär pärast hagiavalduse esitamist.

3. Esimese Astme Kohtule adresseeritud avaldustes ja muudes dokumentides ning suulise menetluse käigus võib hageja kasutada keelt, mille ta on valinud lõike 1 kohaselt, ja iga pool võib kasutada keelt, mille ta on valinud artikli 35 lõikes 1 nimetatud keelte hulgast.

4. Kui kohtumenetluse keeleks on lõike 2 kohaselt muu keel kui see, milles on koostatud hagiavaldus, korraldab kohtusekretär hagiavalduse tõlkimise kohtumenetluse keelde.

Pooled on kohustatud selleks kohtusekretäri määratud mõistliku tähtaja jooksul esitama kohtumenetluse keelde tehtud tõlked muus kui kohtumenetluse keeles löike 3 kohaselt esitatud avaldustest või muudest dokumentidest, välja arvatud hagiavaldus. Pool, kes esitab tõlke, mis on autentne artikli 37 tähenduses, tõestab selle õigsust. Kui tõlget ei esitata ettenähtud tähtaja jooksul, eemaldatakse kõnealune avaldus või menetlusdokument toimikust.

Kohtusekretär korraldab suulise menetluse käigus öeldu tõlkimise kohtumenetluse keelde ja poole taotlusel keelde, mida see pool kasutab löike 3 kohaselt.

Artikkel 132

1. Ilma et see piiraks artikli 44 kohaldamist, märgitakse hagiavalduses kõikide apellatsioonikoja menetluse poolte nimed ning kõnesoleva menetluse käigus teavitamiseks esitatud aadressid.

Apellatsioonikoja vaidlustatud otsus liidetakse hagiavaldusele. Hagiavalduses tuleb märkida kuupäev, mil hagejat teavitati kõnesolevast otsusest.

2. Kui hagiavaldus ei vasta käesoleva artikli lõikele 1, kohaldatakse artikli 44 lõiget 6.

Artikkel 133

1. Kohtusekretär teavitab ametit ja apellatsioonikoja menetluse pooli hagiavalduse esitamisest. Ta korraldab hagiavalduse kätetoimetamise pärast seda, kui on määratud kohtumenetluse keel artikli 131 lõike 2 kohaselt.

2. Hagiavaldus toimetatakse kätte nii ametile kui kostjale ja apellatsioonikoja menetluse osalistele, välja arvatud hagejale. Kohtudokumendid toimetatakse kätte kohtumenetluse keeles.

Hagiavaldus toimetatakse apellatsioonikoja menetluse poolele kätte tähtitud kirjaga aadressil, mille asjaomane pool on esitanud teavitamiseks apellatsioonikoja menetluse käigus.

3. Kui hagiavaldus on kätte toimetatud, edastab amet apellatsioonikoja menetlusega seotud toimiku Esimese Astme Kohtule.

Artikkel 134

1. Apellatsioonikoja menetluse osalised, välja arvatud hageja, võivad menetlusse astujatena osaleda Esimese Astme Kohtu menetluses.

2. Lõikes 1 märgitud menetlusse astujatel on samad menetlusõigused kui pooltel.

Nad võivad toetada poole nõudeid ja esitada pooltest sõltumatuid nõudeid ja väiteid.

3. Lõikes 1 märgitud menetlusse astuja võib oma vastuses, mis on esitatud artikli 135 lõike 1 kohaselt, nõuda apellatsioonikoja otsuse tühistamist või muutmist punktides, mida hagiavalduses ei ole esitatud, ning esitada väiteid, mida hagiavalduses ei ole esitatud.

Selliseid menetlusse astuja vastuses esitatud nõudeid või väiteid ei arvestata, kui hageja loobub oma hagist.

4. Erandina artiklist 122 ei kohaldata tagaseljamenetlust, kui käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud menetlusse astuja on hagiavaldusele vastanud ettenähtud viisil ja tähtaja jooksul.

Artikkel 135

1. Amet ja artikli 134 lõikes 1 nimetatud menetlusse astujad võivad esitada oma vastuse hagiavaldusele kahe kuu jooksul arvates hagiavalduse kätetoimetamisest.

Vastustele kohaldatakse artiklit 46.

2. Põhjendatud taotluse korral, mis on esitatud kahe nädala jooksul pärast repliigi või vasturepliigi kätetoimetamist, võib hagiavaldust ja vastuseid täiendada poole, kaasa arvatud artikli 134 lõikes 1 nimetatud menetlusse astujate repliikide ja vasturepliikidega, kui president peab seda vajalikuks ja annab selleks loa, et asjaomane pool saaks esitada oma arvamuse.

President määrab tähtaja, mille jooksul sellised arvamused tuleb esitada.

3. Ilma et see piiraks eespool esitatud sätete kohaldamist, võivad teised pooled artikli 134 lõikes 3 osutatud kohtuasjades kahe kuu jooksul pärast neile vastuse kättetoimetamist esitada avalduse, mis piirdub vastusega menetluse astuja esimese vastuse nõuetele ja väidetele. President võib seda tähtaega pikendada asjaomase poole põhjendatud taotluse korral.

4. Poolte avaldused ei või muuta apellatsioonikoja menetluses oleva hagi eset.

Artikkel 136

1. Kui hagi apellatsioonikoja otsuse peale rahuldatakse, võib Esimese Astme Kohus määrata, et amet kannab üksnes oma kulud.

2. Poolte vältimatuid kulusid seoses apellatsioonikoja menetlusega ja kulusid seoses artikli 131 lõike 4 teises lõigus ettenähtud avalduste või muude dokumentide tõlgete esitamisega käsitatakse hüvitatavate kuludena.

Ebatäpsete tõlgete esitamise korral kohaldatakse artikli 87 lõike 3 teist lõiku.

LÕPPSÄTTED

Artikkel 136a (6)

Esimese Astme Kohus võib anda praktilisi juhiseid eelkõige kohtuistungite ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks ning kirjalike seisukohtade või märkuste esitamiseks.

Artikkel 137 (3) (7)

Käesolev kodukord on autentne artikli 35 lõikes 1 nimetatud keeltes, see avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* ning jõustub avaldamisele järgneva teise kuu esimesel päeval.